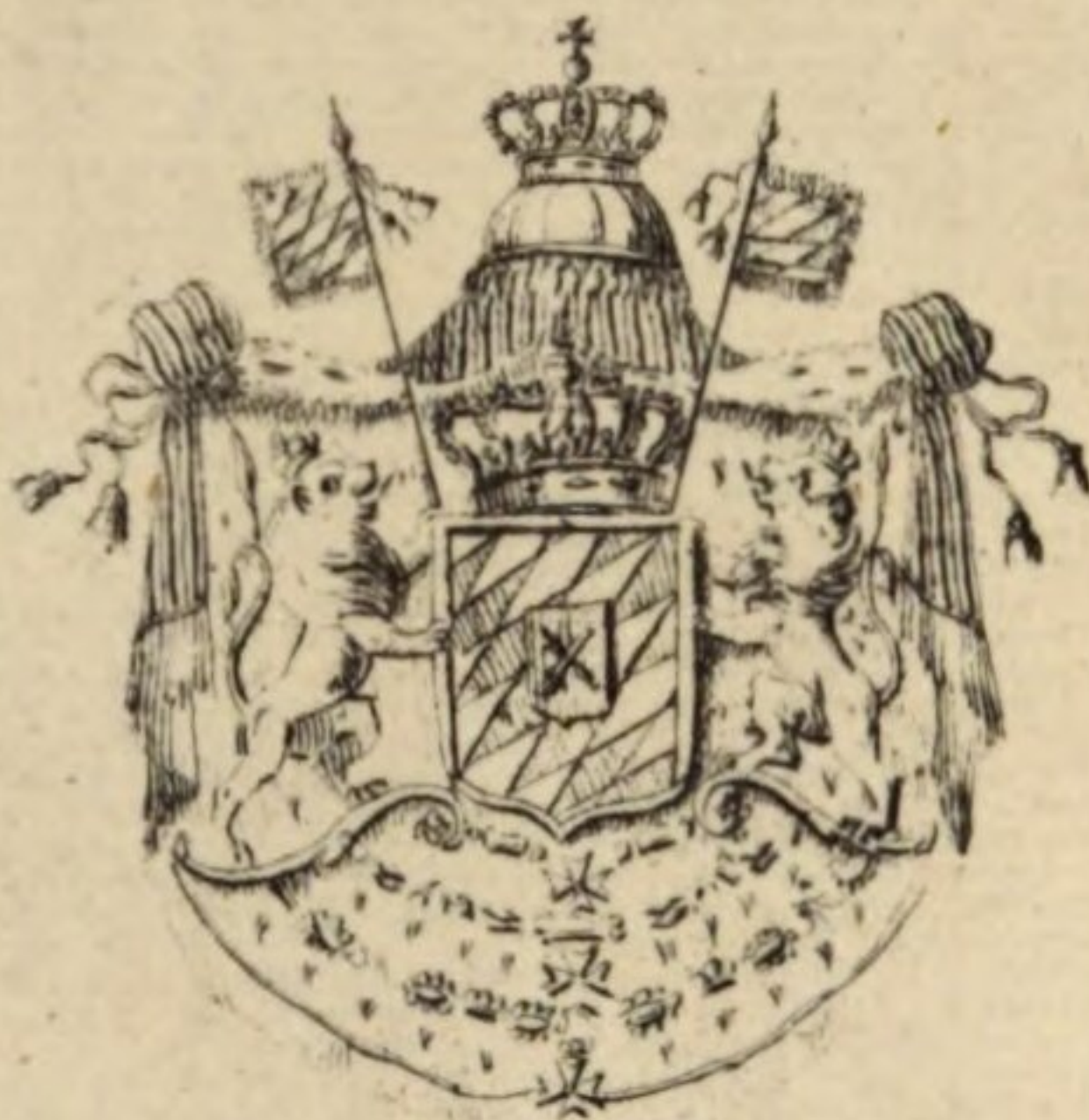

Phyt.

670

841

Thy A. Carl Sprengel
6706 (1)

**BIBLIOTHECA
REGIA
MONACENSIS.**

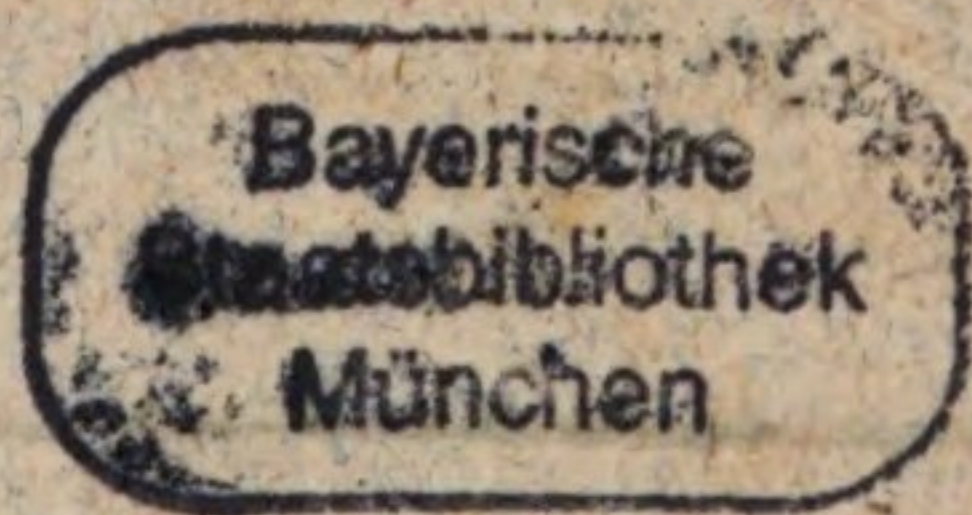
PLANTARUM
MINUS COGNITARUM
PUGILLUS PRIMUS.

AUCTORE
CURTIO SPRENGEL.

HALAE
APUD C. A. KÜMMELIUM.

1813.

64.B

I n d e x

plantarum descriptarum.

- Agathosma barbatum Spr. n. 36.
(Agrostis filiformis Vill. 11.)
Aira ciliata Spr. 12.
Allium acutum Spr. 50.
 (carneum Tenor. 52.)
 strictum Schrad. 51.
 Tenorii Spr. 52.
Antidesma acidum Retz. 108.
Antirrhinum hexandrum Forst. 77.
Arabis vochinensis Spr. 81.
Aralia Schefflera Spr. 49.
Arenaria brevicaulis Sternb. 57.
 filifolia M B. 59.
 purpurascens Ram. 58.
Aristida capillacea Lam. 17.
Arthonia saxorum Spr. 111.
Arundo pygmaea Spr. 16.
Atheropogon apludoides Mühl. 14.
(Avena neglecta Sav. 15.)
Betonica officinalis L. 75.
 stricta Ait. 74.
(Botelua racemosa Lagasc. 14.)
Campanula gracilis Forst. 28.
 (gracilis Sm. 28.)
 (marginata Thunb. 28.)
Carduus macropterus Fisch. 94.
Carpodetus ferratus Forst. 35.
Centaurea altaica Fisch. 101.
 auriculata Spr. 102.
 sanguinea Spr. 103.
Cerastium matrense Kit. 60.
(Chloris curtispindula Mich. 14.)
Cineraria Forsteri Spr. 99.
Citharexylon perforatum Forst. 79.

- Citharexylon tenuifolium* Forst. 80.
Coffea opulina Forst. 31.
 sambucina Forst. 30.
Conserva atra Hudsl. 114.
Convolvulus coelestis Forst. 27.
 malabaricus L. 26.
 tuguriorum Forst. 25.
Conyza Tenorii Spr. 95.
Cordia dichotoma Forst. 34.
Crepis Adonis Spr. 93.
 cernua Tenor. 92.
 (Dinebra curtispicula Decand. 14.)
 (Diosma barbigera Thunb. 36.)
 (Draba mollis Scop. 81.)
Echites corymbosa Jacqu. 43.
Echium simplex Decand. 22.
 (Epacris juniperina Forst. 23.)
Erica candida Spr. 53.
 laevis Spr. 55.
 pallens Spr. 54.
 teucriifolia Spr. 56.
Erithalis cymosa Forst. 31.
 Timon Spr. 31.
 (Ervum gracile Decand. 87.)
Euphorbia nicaeensis Allion. 61.
 oleaeifolia Gouan. 61.
Euphrasia coromandelina Rottl. 76.
Evolvulus Mühlenbergii Spr. 48.
Fedia Morisonii Spr. 6.
Ferula Ferulago L. 46.
 ruthenica Spr. 46.
 tatarica Fisch. 47.
Fimbristylis speciosa Rohd. 9.
 stans Rich. 10.
Fucus crinitus Gmel. 112.
 cristatus L. 113.
Geniostoma rupestre Forst. 32.
Genista scariosa Viv. 82.
 (*januensis* Bertol. 82.)
Gratiola inundata Kit. 2.
 oppositifolia Reiz. 1.

- Gynopogon scandens* Forst. 42.
 stellatus Forst. 41.
Griselinia lucida Forst. 109.
Helianthemum Barrelieri Tenor. 66.
 (*calycinum* Cav. 66.)
 (*ericoides* Cav. 66.)
 (*thymifolium*. 65.)
 (*Hemimeris montana* L. 77.)
Holcus Savii Spr. 15.
Inula thapsoides Spr. 100.
 (*Ionidium strictum* Vent. 39.)
 (*verticillatum* Vent. 40.)
Isopyrum aquilegioides. 72.
Jungermannia Schultzii Spr. 110.
Lactuca Wallrothii Spr. 91.
Manulea revoluta Thunb. 78.
Merulius Ottonis Spr. 115.
Morus insularis Spr. 104.
 (*Myoporum laetum* Soland. 79.)
 (*tenuifolium* Soland. 30.)
Nepeta acinifolia Spr. 73.
Orobis Piscidia Spr. 83.
 sylvaticus L. 84.
 (*Periploca capsularis* Forst. 43.)
Petesia carnea Forst. 20.
Peucedanum geniculatum Forst. 44.
 nodosum L. 45.
 (*ruthenicum* M. B. 46.)
 (*sibiricum* Willd. 47.)
Phyteuma Sieberii Spr. 29.
 (*Plantago argentea* Lam. 21.)
 velutina Poir. 21.
 (*Poa biflora* Retz. 12.)
 depauperata Kit. 13.
Pometia ternata Forst. 105.
Potentilla Güntheri Spr. 63.
 micrantha Ram. 64.
Rubia Bocconi Petagn. 19.
Rubus digitatus Spr. 62.
Salix ovata Spr. 107.
 Treviranii Spr. 106.

Salvia *elongata* Spr. 4.
 multifida Sibth. 5.
 Tenorii Spr. 3.
 (*Schefflera digitata* Forst. 49.)
Scirpus *lateralis* Forsk. 8.
 nanus Spr. 7.
Senecio *abrotanifolius* L. 97.
 (*abrotanifolius* Gouan. 96.)
 artemisiaefolius Pers. 96.
 tenuifolius Murr. 98.
 (*tenuifolius* Decand. 96.)
Solanum *commutatum* Spr. 33.
Solea *stricta* Spr. 39.
 verticillata Spr. 40.
Solenarium *byssoides* Spr. 116.
Styphelia *abietina* Billard. 23.
 errulata Billard. 24.
 (*Subularia alpina* Willd. 81.)
Thalictrum *calabricum* Spr. 67.
 discolor Willd. 70.
 divaricatum Spr. 71.
 minus L. 68.
 purpurascens L. 68.
 rugosum Ait. 69.
Trichodium *filiforme* Spr. 11.
Trifolium *alpinum* L. 88.
 parviflorum Ehrh. 90.
 strictum L. 89.
 (*Ventenatia humifusa* Cav. 24.)
Vicia *abbreviata* Fisch. 86.
 castubica L. 85.
 (*castubica* M. B. 86.)
 gracilis Loef. 87.
 (*Piscidia* Forst. 83.)
Viola *integerrima* Spr. 37.
 (*stricta* Mühl. 39.)
 trifida Spr. 38.
 (*verticillata* Ort. 40.)

1.

GRATIOLA OPPOSITIFOLIA Retz.

Vahl. enum. 1. p. 93.

Gr. foliis lanceolatis serratis, pedunculis oppositifoliis folio aequalibus, bracteis subulatis.

Planta spithamea erecta subsimplex. *Caulis* ramique subtetragoni nudi. *Folia* subpollicaria, duas lineas lata sessilia, utrinque attenuata, uninervia, avenia, argute serrata, utrinque nuda. *Pedunculi* foliis oppositi, deflexi, *bractea* subulata brevissima suffulti. *Calyx* 5-partitus, dentibus linearibus subulatis. *Corolla* non visa. *Capsula* oblonga bicularis calyce multo longior.

Ex India orientali nomine *V. veronicaefoliae* L., quae vero differt: 1. caule repente, 2. foliis oblongis, 3. floribus racemosis terminalibus, 4. bracteis pedunculos aequantibus.

2.

GRATIOLA INUNDATA Kit. *lit.*

Gr. foliis oblongis obtusis trinerviis subintegerrimis, pedunculis axillaribus folia superantibus, caule radicante.

Planta spithamea suberecta. *Caulis* simplex, basi radicans, ramum unum alterumque emittens.

subtetragonus. *Folia* semipollicaria, tres lineas lata, opposita, sessilia, obtusa, utrinque nuda, subtus trinervia, margine uno alterove dente notata. *Pedunculi* axillares solitarii subpollicares. *Calyx* 5-partitus, foliolis linearibus patentibus capsulam aequantibus. *Bractae* nullae. *Flores* non vidi. *Capsula* ovata obtusa.

Habitat in Pannoniae aquosis.

Accedit ad Gr. anagallideam Michaux., quae vero differt: 1. foliis enerviis, 2. pedunculis folio brevioribus.

3.

SALVIA TENORII SPR.

S. foliis subcordato-oblongis crenatis utrinque nudiusculis, corollae galea pilosa.

Exemplar meum solum folium radicale et caulis summitatem floriferam complectitur. *Folium* dorsale, petiolo canaliculato spithameo, basi subcordatum, margine repandum crenatum, apice obtusiusculum, subrugosum, utrinque pilis raris confutum. *Caulis* quadrangulus villosus-viscosus. *Bractae* ovato-lanceolatae, calyce breviores, marciduae. *Verticilli* subdimidiati. *Calyx* campanulatus bilabiatus, labio superiori tri-, inferiori bidentato, dentibus cuspidatis. *Corolla* magna coerulea: galea falciformis pilis longis obsita.

Habitat ad Pizzo Calabriae.

Accepi nomine S. Barrelieri Tenor. Nescio, quamnam huc referat Tenorius Barrelieri iconem: *Horminum sylvestre majus* Barr. ic. 186. quam Etlingerus S. Barrelieri dixit alienum est foliis hastatis septemlobis. *Horminum subrotundo folio flore caesio* Barrel. n. 232 ic. 200. huic quidem speciei simile, sed differt calycibus villosioribus et eo quod Boccon. mus. p. 30. ad t. 13. dicat: „i fiori senza proboscide,“ quod galea minuta esse instructos flores indicat.

4.

SALVIA ELONGATA SPR.

S. foliis oblongis dentato-sinuatis utrinque nudiusculis, caule virgato subaphyllo, verticillis remotis paucifloris, galea lineari recta.

Horminum minus, betonicae folio, flore purpureo Barrel. ic. 167.

Planta bipedalis, caule virgato quadrangulo glabriusculo. *Folia* sex pollices longa, tres circiter lata, oblonga, maculis purpureis supra notata, subtus ad venas pilosa, margine dentato-sinuata. *Rami* floriferi foliis fere destituti, graciles, infra glabri, inter verticillos villosi. *Verticilli* remoti subquinqueflori. *Bractae* cordato-lanceolatae calycibus aequales. *Calyces* pedunculati villosi, bilabiati, labio superiori tri-, inferiori bidentato, dentibus cuspidatis. *Corolla* rubra calyce angustior: galea linearis recta, villosa.

Accedit ad *S. haematoden*, quae vero differt: 1. foliis subtomentosis integris, non dentato-sinuatis; 2. corollae amplitudine et colore coeruleo.

5.

SALVIA MULTIFIDA SIBTH.

S. foliis cordato-hastatis pinnatifidis glabris, laciniis sinuato-dentatis, caule simplici folioso, verticillis villosis.

S. multifida, foliis cordatis multifidis incisiss glabris, caule folioso simplici, staminum appendiculis obsoletis. Sibth. fl. graec. t. 23.

Horminum sylvestre, inciso folio, flore caesio, italicum Barrel. ic. 220. n. 229. descr.

S. praecox Vivian.

Habitat ad Portici prope Neapolin, in Campania Romana et in pascuis circa Byzantium.

Planta palmaris. *Folia* radicalia longe petiolata, glabra, basi cordato-hastata, pinnatifida, laciniis inferioribus divaricatis obtusis, omnibus sinuatis, obtuse dentatis. *Caulis* simplex, folio uno aut altero sessili instructus. *Verticilli* villosi, apice subspicati. *Bractee* cordato-ovatae, ciliatae. *Calyces* ampli patuli, villosi, profunde quinquepartiti, subcolorati, dentibus lanceolatis mucronatis venosis. *Corolla* coerulea calyce longior.

6.

FEDIA MORISONII SPR.

F. foliis radicalibus spathulatis integerrimis, caulinis lanceolato-linearibus dentatis, fructibus hirsutis.

Valerianella minor, semine umbilicato hirsuto, Moris. sect. 7. p. 104. tab. 16. f. 35.

Habitat in arvis et pascuis ad ripas fl. Unstrut in Thuringia. Wallroth.

Planta pedalis, ad *F. dentatam* accedit, cum qua olim commutavi: sed differt fructibus hirsutis obsolete dentatis.

7.

SCIRPUS NANUS SPR.

Sc. culmo aphylo evaginato, spica terminali pauciflora, stigmatibus tribus, setis receptaculi retrorsum hispidis, radice fibrosa, foliis radicalibus teretiusculis.

Habitat in inundatis ripis lacus Kölmienensis in Mansfeldia.

Planta vix pollicaris. *Radix* fibrosa. *Culmi* pauci ex una radice teretiusculi vagina destituti, subflexuosi aphylli. *Folia* terna aut quaterna teretiuscula acuta culmos aequantia. *Spica* terminalis

subquadriflora. *Glumae* flavicundae obtusiusculae. *Stigmata* tria. *Setae* quatuor aut sex receptaculi retrorsum hispidae.

Cum nulla fere specie commutanda. *Sc. fluitans* differt culmo folioso flaccido, foliis planis linearibus, stigmatibus duobus, setis nullis.

8.

SCIRPUS LATERALIS FORSK.

Sc. aphyllus, culmo angulato vaginato, vaginis obtusis submucronatis, spicis lateralibus fasciculatis sessilibus lanceolatis multifloris, glumis acutis margine diaphanis, stigmatibus binis, setis receptaculis ternis.

Sc. lateralis Forsk. fl. aegypt. p. 15. Vahl. enum. 2. p. 280.

Planta pedalis. *Folia* in meo exemplari nulla. *Culmi* plures recti angulati, basi vagina laxiuscula pollicari obtusa submucronata cincti. *Spicae* laterales, sessiles, fasciculatae, octonae, bracteis lanceolatis deciduis suffultae, ferrugineae, lanceolatae; singulae 10—12-florae. *Glumae* acutae margine diaphanae. *Stigmata* bina. *Semen* lenticulare compressum, setis ternis cinctum.

Habitat in Aegypto. In herbario Forskolei decorat: hinc necessariam duxi descriptionem.

9.

FIMBRISTYLIS SPECIOSA ROHDE lit.

F. culmo teretiusculo polystachyo, umbellis compositis, spicis teretibus glumisque obtusis, foliis glaberrimis canaliculatis.

Scirpus domingensis Pers. enchir. bot. 1. p. 97.

Planta cubitalis. *Folia* omnia radicalia pedalia et ultra, basi disticha culmum vaginantia, spadicea, glaberrima, canaliculata. *Culmus* erectus

simplex glaberrimus, infra teres, supra angulatus, aphyllus. *Umbella* terminalis composita. *Involucris* foliola linearia pedunculos umbellae aequantia, margine serrulata. *Pedunculi* basi bractea lineari suffulti, angulati, subflexuosi, terni quaterni. *Spicae* subpollicares, subferrugineae, teretes, 30—40-florae. *Glumae* obtusae, glaberrimae, inferiores deciduae. *Antherae* luteae, lineares, apice barbatae. *Stylus* plano-compressus, apice bifurcatus, margine ciliatus.

10.

FIMBRISTYLIS STANS RICHARD. *lit.*

F. culmo basi monophyllo teretiusculo polystachyo, spicis subumbellatis ovatis involucri brevioribus, glumis apice subvillosis.

Planta cubitalis et ultra. *Culmi* basi vaginati: *vaginae* membranaceae pallidae, nonnullae in folio rigida, glauca, margine serrulata abeuntes. *Umbellae* terminales simplices polystachyae. *Involucris* foliola terna, glauca, margine serrulata, umbellam superantia. *Spicae* ovatae, teretes, pallide rufescentes. *Glumae* ovatae acutae, apice subvillosae. *Antherae* lineares, apice hiantes. *Stylus* plano-compressus, apice bifurcatus, margine ciliatus.

F. arvensis Vahl. proxima huic, sed diversa culmo obsolete trigono, involucri submonophyllo umbellam aequante, spicis demum tortis. Habitat in S. Domingo.

11.

TRICHODIUM FILIFORME SPR.

Tr. panicula contracta pauciflora, gluma corollina apice biaristata, arista dorsali e basi proveniente geniculata, foliis filiformibus.

Agrostis filiformis Vill. delph. 2. p. 78. Decand. fl. franc. III. 20.

Planta dodrantalis simplicissima. *Folia* radicalia filiformia glabra subreflexa. *Culmus* teretiusculus paucifolius; folia caulina plana linearia. *Panicula* linearis contracta, ramis erectis. *Calyx* bivalvis, valvis inaequalibus: exterior maior dorso hispida: interior minor glabra. *Gluma* corollina calyce paullo minor, pellucida, nervosa, apice biaristata, basi pilosa. *Arista* geniculata calycem excedens.

Habitat ad lacum Lemantum, in Delphinatu et in Pyrenaeis montibus.

12.

AIRA CILIATA SPR.

A. paniculae contractae ramis subfasciculatis, glumis muticis glabriusculis, foliis ciliatis.

Poa biflora, Retz. obs. fasc. 5. p. 19.
Willd. spec. plant. 1. 386.

Ex specimine meo pedali colligo, plantam ad cubiti altitudinem crescere. *Culmus* foliosus, vaginis foliorum involutus. *Vaginae* striatae, glabrae supra laxae. *Ligula* nulla. *Folia* subappressa, linearia, striata, nuda, margine pilis albidis rigidiusculis cincta; supremum paniculam ita obvolvitur, ut eam superet. *Panicula* contracta sublinearis digiti medii longitudine: *rami* semiverticillati: *rachis* villosa. *Calyces* glabriusculi, inaequales, acuti, biflori. *Glumae* corollinae binae, bivalves, muticae, acutae, glabrae: valva altera trinervia.

Habitat in Malabar. Equidem ex horto Kewensi accepi.

13.

POA DEPAUPERATA KIT. lit.

P. paniculae patentis ramis hispidiusculis paucifloris, spiculis quadrifloris, flosculis remotis basi villosis.

Planta pedalis vel cubitalis erecta. *Culmus* teres, infra vaginis foliorum cinctus, supra nudus.

Vaginae retrorsum scabriusculae: *ligula* nulla. *Folia* linearia, laxa, nuda, retrorsum scabra. *Panicula* patens, ramis erectis, hispidiusculis, paucifloris. *Spiculae* ovatae glabrae, viridi-pallescentes. *Calycis* valvae subaequales, nervosae, acutae, dorso hispidiusculae. *Corollae* distantes, basi villosae: valva altera maior viridis, dorso hispidiuscula: altera minor membranaceo-pellucida.

Habitat in Pannonia: floruit in horto halensi primum aestate 1812.

14.

ATHEROPOGON APLUDOIDES MÜHLENB.

Willd. spec. plant. 4. 937. enum. p. 1027.

Char. gener. Cal. 2-valvis uniflorus. Cor. 3-valvis, valvula tertia exteriori 3-aristata, valvulis duabus acuminatis muticis.

Sic emendandum esse censeo characterem a Willdenovio l. c. expositum, ubi polygamum credit gramen, hermaphrodito flosculo binas, totidemque masculo valvulas tribuens, in quo vehementer falsus est. Synonyma sunt: *Chloris curtispendula* Mich. amer. 1. 59. quam seorsim Willd. spec. pl. 4. 927. constituit: male ibi spiculae quadriflorae dicuntur, cum spiculae singulae potius quaternae in ramis pendeant. *Botelua racemosa* Lagasc. varied. cienc. 1805. n. 22. p. 141. *Dinebra curtispendula*, Decand. cat. hort. monsp. p. 105.

15.

HOLCUS SAVII SPN.

H. panicula diffusa ramosissima, calycibus bifloris, flosculo utroque aristato, hermaphrodito pedicellato, neutro sessili, valvulis interioribus bipartitis, vaginis foliisque pilosis.

Avena neglecta Sav. fl. pis. 1. p. 132.

tab. 1. Gramen spicatum maritimum
serotinum Michel. gen. pl. p. 72.

Planta pedalis et ultra. *Culmi* adscendentes vaginis foliorum tecti. *Folia* lanceolato-lineararia cum vaginis molliter pilosa, ciliata. *Ligula* exserta lacera. *Panicula* laxè diffusa, ramosissima, ramulis capillaribus. *Calyx* bivalvis, valvis inaequalibus, altera maiore, minore altera, utraque acuta, mutica. *Cor.* hermaphrodita, breviter pedicellata, bivalvis, valvula exteriorè bifida aristata, arista flosculum excedente, valvula interiorè bipartita: *Cor.* neutra linearis, calyci appressa, sessilis, bivalvis, valvula exteriorè aristata, interiorè bipartita.

Habitat ad litora maris liburnici et in Calabria.

N. Male Savius huic gramini spiculas tribuit quadrifloras.

16.

ARUNDO PYGMAEA Spr.

A. calycibus bifloris, flosculis calycem excedentibus triaristatis, arista dorsali recurva, pilis corollae ciliatis, vaginis foliisque incano-pubescentibus.

Planta vix uncialis, simplicissima. *Culmus* infra vaginis foliorum canescentibus tectus. *Folia* linearia complicata, pubescentia. *Panicula* spicata. Ad basin corollae pilorum barba pedicellata corolla brevior.

Habitat in monte Baldo. Gebhard.

17.

ARISTIDA CAPILLACEA Lam. lit.

A. panicula stricta racemosa, arista trifida longissima divaricata, foliis convolutis subpilosis.

Planta spithamea. *Radix* fibrosa. *Culmi* plures, foliosi, ramosi. *Folia* subdigitalia, convoluta, filiformia, pilis rarissimis obsita. *Panicula* aequalis, ramosa, stricta, ramis paucifloris capil-

laribus. *Calyx* bivalvis, valvulis acuminatis membranaceis pellucidis. *Corolla* univalvis linearis apice aristata, arista trifida longissima divaricata.

Ex insula Cayenne.

Secundum characterem specificum *A. Hystrix* convenire cum hac specie videtur: sed differt paniculae ramis divaricatis patentissimis et aristis multo longioribus. *Plukenetii icon.* t. 191. f. 3. alienissima a nostra specie.

18.

GALIUM BALDENSE SPH.

G. fructibus glabris, caule adscendente, foliis senis crassiusculis glabris acutiusculis, pedunculis axillaribus subtrifloris.

In pascuis montis Baldi invenit Cyr. Pollini, Prof. Veronensis.

Proxima sunt: *Gr. hercynicum* Weig., quod differt foliis obovatis mucronatis, inferioribus subserratis, fructibus quoque scabris.

Gr. pumilum Lam., quod diversum foliis cuspidatis.

Gr. pyrenaicum L., quod vero folia habet basi tumida, flores etiam subsessiles solitarios.

Gr. saxatile L., cuius folia obovata obtusa, caulis procumbens, pedunculi uniflori.

Nec Pona, nec Calceolarius, nec Seguierius huius speciei meminerunt.

19.

RUBIA BOCCONI PETAGN. *inst. bot.*

R. caule herbaceo glabro, foliis ellipticis quaternis margine carinaque alperis perennantibus lucidis.

Rubia maior quadrifolia atrovirens saxatilis.

Boccone mus. p. 83. t. 75. (bona)

Barrel. ic. 547.

Planta pedalis ramosa. *Caulis* quadrangulus, glaber, ramis scabris. *Folia* verticillata quaterna

elliptica acuta margine revoluta carinaque spinulis tenuissimis aspera, disco utroque glaberrimo lucido. *Pedunculi* axillares, folia aequantes, cymosi. *Corollae* videntur rubicundae quadrifidae. *Fructus* baccati, atrii, rugulosi.

Habitat ad Gaëtam et in insula Capri.

R. lucida L., quae proxima videtur, differt: 1. foliis rotundioribus, ovatis, carina inermibus, margine caulisque angulis aculeatis, 2. paniculis ramosis divaricatis, 3. corollis quinquefidis albidis.

R. fruticosa Ait. differt: 1. caule multo altiori aculeato, 2. foliis lanceolatis senis, margine carinaque hispidis, 3. corollis pallidis quinquefidis, 4. pedunculis axillaribus trifloris. Cf. *Jacqu. ic. rar.* 1. t. 25.

20.

PETESIA CARNEA FORST. *prodr.* n. 51.

P. foliis oblongis utrinque glabris, cymis trifidis axillaribus terminalibusque.

Habitat in insula Namoka oceani pacifici.

Arbor ramis teretibus fuscis glabris. *Folia* opposita, petiolata, utrinque glabra, nervosa, venosa, margine integerrima, obtusiuscula. *Flores* in cymis axillaribus terminalibusque trifidis dispositi. *Calyx* monophyllus, campanulatus, ore quadridentato. *Corolla* monopetala, infundibuliformis, incarnata, limbo quadripartito, lobis obtusis. *Stigma* bifidum. *Bacca* bilocularis.

21.

PLANTAGO VELUTINA POIR. *encycl.* 5. 379.

P. caulescens, foliis linearibus sericeo-villosis convolutis integerrimis, scapo hirsuto foliis altiori, spica cylindrica, bracteis ovatis ciliatis.

Pl. argentea Tenor.

Habitat in Calabria.

Radix lignosa, flexuosa, spithamea. *Planta* pedalis. *Caulis* inferne foliis obsitus, superne aphyllus, hirsutus, teres. *Folia* e basi glabra vaginante striata oriuntur: digitalia, linearia, acuta, integerrima, villis sericeis tecta, complicata. *Scapus* dodrantalis, teres, hirsutus. *Spicae* digitales, villis lanuginosis tectae. *Bracteae* ovatae acutae, coloratae glabrae, margine ciliatae. *Flores* remotiusculi. *Calyx* lanuginosus. *Petala* quatuor ovata reflexa. *Styli* et *stamina* corolla duplo longiora.

Male *Poiretus*, qui siccam in herbario *Jussieu* vidit, spicam brevem subglabram dicit: male *Tenorius* pro *Pl. argentea* Lam. habet. Haec sic definitur:

Pl. argentea, foliis lanceolatis utrinque villosis-sericeis, scapis angulatis, spica ovata glabra. [Huc pertinet *Pl. monspeliensis* Willd. enum. 1. p. 160. *Pl. monosperma* Pourret. act. tolos. 3. p. 325.]

Habitat in Gallia meridionali et in Lusitania boreali, unde attulit *Linkius* amicus.

Pl. Bellardi differt foliis lineari-lanceolatis obsolete denticulatis subpilosis, scapo foliis breviori, spica oblonga hirsuta.

22.

ECHIMUM SIMPLEX. DECAND. hort. monsp. ined. t. 21. catal. plant. hort. p. 108.

E. caule fruticoso simplici, foliis lanceolatis confertis in petiolum attenuatis utrinque asperis subsericeis, panicula subspicata terminali, staminibus corollam superantibus.

Habitat in Teneriffa.

Frutex cubitalis simplicissimus: trunco infra digitum crasso, cicatricibus ubique foliorum delapsorum obsito, superne incano. *Folia* subfasciculata, lanceolata, integerrima, mucronata, ses-

quipollicem longa, lineas quatuor lata, viridia, iuniora subtus incana, utrinque punctis et pilis brevissimis appressis confita, margine ciliata, nervola, iuniora etiam venosa. *Panicula* spicaeformis terminalis, subsessilis, conferta. *Spiculae* bifidae. *Calyx* brevissime pedunculatus, ad basin quinquefidus, *foliolis* linearibus hispidiusculis, corollae tubum aequantibus. *Corolla* alba, infundibuliformis, limbo quinque dentibus inaequalibus conspicio. *Stamina* corolla duplo, *stylo* aliquantum longiora.

E. candicans differt hirsutiae omnium partium canescente: *E. giganteum*, foliis subtus nervo muricatis, ramis muricato-punctatis, panicula thyrsoides: *E. strictum* pilis omnium partium longis rigidis, inferioribus reflexis, spicis capitatis in apice ramorum patentium.

23.

STYPHELIA ABIETINA BILLARD. *nov. holl.*

p. 48. t. 68.

St. foliis linearibus cuspidatis rigidis integerrimis subtus nervosis incanis, corollis pilosis.

Epacris iuniperina Forst. *prodr. n. 71.*

Ex ipsa autopsia huc pertinere hoc synonymon testor.

24.

STYPHELIA SERRULATA BILLARD. *nov. holl.*

p. 45. t. 62.

St. foliis linearibus cuspidatis rigidis serrulatis subtus concoloribus, floribus axillaribus.

Ventenatia humifusa Cav. *ic. 4. p. 28. t. 348.*

25.

CONVOLVULUS TUGURIORUM Forst. *prodr.*

n. 74.

C. foliis cordatis denticulatis acutiusculis, cau-

le volubili angulato, pedunculis tetragonis
unifloris.

Habitat in nova Zeelandia.

Caulis volubilis, angulatus, nudus. *Petiolis* alterni pollicares angulati. *Folia* cordato-hastata, utrinque glabra, acutiuscula, margine subdentata, nervosa, pollicem longa lataque. *Pedunculi* axillares, sesquipollicem longi, crassiores petiolis, quadranguli, angulis subalatis. *Bracteae* binae, ovatae, obtusae, singulis calycibus appressae. *Calyx* pentaphyllus, glaberrimus, foliolis acutis. *Corolla* alba, undique glabra, plicata.

26.

CONVOLVULUS MALABARICUS L. *spec. pl.*
ed. Willd. 1. p. 857.

C. foliis cordatis acutis pubescentibus, caule arboreo tereti scandente, floribus umbellatis bracteatis villosis.

Kattu - kelengu, *Rheed. mal. 11.*
p. 205. t. 51.

Habitat in Malabaria.

Caulis arboreus, ramosus, scandens, ramis teretibus pubescentibus. *Petiolis* alterni, pubescentes, pollicares, compressi. *Folia* cordata, acuta, integerrima, utrinque pubescentia, pollicem longa, parum breviora. *Pedunculi* extrafoliacei, spithamei et ultra, teretes, pubescentes. *Umbella* congesta, subtrifida, radiis incanis. *Bracteae* calycibus appressae, ovatae obtusae, sericeo-incanae. *Calyx* quinquefidus. *Corolla* tubulosa, extus pilosa, limbo patente plicato.

27.

CONVOLVULUS COELESTIS Forst. *prodr.*
n. 77.

C. foliis cordatis obtusissimis quinquenerviis

pubescentibus, pedunculis umbellatis trifidis, petiolo brevioribus.

Habitat in insula Tanna oceani pacifici.

Caulis volubilis, compressus, sericeo-hirsutus. *Petioli* remoti, angulati, pubescentes, bipollicares. *Folia* cordata obtusissima, sesquipollicem longa, duos pollices lata, integerrima, utrinque pubescentia, quinquenervia. *Pedunculi* axillares, petiolis dimidio breviores, compressi. *Umbella* contracta, trifida. *Bracteae* lanceolatae, patulae.

28.

CAMPANULA GRACILIS FORST. *prodr.* n. 84.
est *C. marginata* Thunb. *iap.* 89. *C. gracilis* Smith. *exot. bot.* t. 45. longe diversa.

29.

PHYTEUMA SIEBERII SPR.

Ph. capitulo terminali bracteato, foliis omnibus bracteisque profunde dentatis ciliatis, radicalibus oblongis utrinque attenuatis, caulinis sessilibus subovatis.

Radix sublignosa. *Caulis* digitalis, simplicissimus, foliosus, glaber, teretiusculus. *Folia* radicalia semipollicaria, duas lineas lata, oblonga, apice et in petiolum attenuata, utrinque glabra, venosa, margine profunde dentata, ciliata: caulina latiora, sessilia, ceterum forma radicalium. *Bracteae* capitulum suffulcientes ternae aut quaternae, foliorum caulinarum forma. *Capitulum* depressum, decemflorum. *Calyx* profunde quinquefidus, lacinae lineares ciliatae. *Corolla* coerulea.

In monte Leibl invenit Sieber pragensis, misit nomine *Ph. Charmelii* Vill., quod differt foliis radicalibus cordatis, caulinis linearibus. Posset quidem huc trahi alia *Ph. orbicularis* varietas, nimirum *Rapunculus corniculatus montanus coeruleus maior* Barrel. *ic.* 526., sed aliena

est foliis caulinis quoque angustioribus quam radicalia.

30.

COFFEA SAMBUCINA Forst. *prodr.* n. 92.

C. foliis oblongis obtusiusculis utrinque nudis, panicula corymbosa terminali, stigmate simplici clavato.

Habitat in insulis amicorum.

Arbor procera. *Rami* glabri, teretes: ramuli tetragoni. *Folia* opposita, petiolata. Spithamam longa, tres pollices lata, oblonga, basi apiceque attenuata, obtusiuscula, nervoso-venosa, utrinque glabra, margine integerrima. *Panicula* terminalis, ramosissima, ramis verticillatis, corymbosis. *Pedicelli* bracteis binis subulatis instructi. *Calyx* ovatus quinque-dentatus. *Corolla* infundibuliformis, monopetala: *tubus* gracilis, calycem multoties excedens: *limbus* quinquepartitus, patens, laciniis obtusiusculis. *Stamina* limbum aequantia. *Stylus* filiformis, stigmate staminibus multo longiore, simplici clavato.

Stigmatidis forma ab aliis plerisque speciebus diversa, in his enim duplex occurrit.

31.

COFFEA OPULINA Forst. *prodr.* n. 93.

C. foliis oblongis acutis utrinque nudis, corymbo terminali bracteato, stigmate simplici clavato.

Habitat in nova Caledonia.

Arboris rami teretes graciles glabri. *Folia* opposita, petiolata, tres pollices longa, sesquipollicem lata, basi attenuata, apice acuta, utrinque nuda, nervoso-venosa, margine integerrima. *Corymbus* terminalis coarctatus, basi et ad divisiones ramorum bracteis subrotundis scariosis instructus. *Pedicelli* hispidiusculi. *Calyx* subcampanulatus

latus quinquedentatus. *Corolla* infundibuliformis: *tubus* calyce multo longior, *limbus* quinquepartitus, laciniis linearibus obtusiusculis revolutis. *Stamina* limbum aequantia. *Stylus* corolla duplo longior, filiformis. *Stigma* simplex clavatum.

31.

ERITHALIS CYMOSA Forst. *prodr.* n. 101.

E. foliis obovatis, floribus axillaribus, masculis cymosis, hermaphroditis solitariis.
Forst.

Habitat in insulis Societatis.

Arbor ramis teretibus, cortice cinereo glabro. *Folia* oblonga obovata, obtusissima, basi nonnihil attenuata, petiolata, coriacea, supra nitida, utrinque nuda subtus pallidiora opaca, nervola venosa. *Malculi flores* cymosi: pedunculi axillares ramosi petiolis multo longiores: rami divaricati subterni, ad quamvis divisionem bractee subciliatae exiguae; pedicelli pubescentes superne incrassati. *Calyx* campanulatus quinquedentatus. *Corolla* infundibuliformis, tubo extus pubescente. Reliqua in meo exemplari latent. Hermaphroditorum rami nonnihil tenuiores, folia minora, minus nitida. *Pedunculi* axillares, solitarii, uniflori, nudi, angulati, foliorum fere longitudine, bracteis binis subulatis sub calyce. *Calyx* urceolatus, superus, quinquedentatus. *Corolla* masculorum, sed parum amplior. *Bacca* infra subrotunda: quot loculos habeat, dispicere in meo exemplari nequeo.

Habitus hermaphroditorum exacte *Lonice-
rae* speciem refert.

Quam velut varietatem Forsterus l. c. hic adlegat, *Timonium Rumphii* herb. amboin. 3. p. 216. t. 140. haudquaquam huc pertinet, cum folia habeat lanceolata utrinque attenuata, licet *Erithalis* sit: ergo

ERITHALIS TIMON. SPR.

E. foliis lanceolatis, pedunculis terminalibus subunifloris.

Timonius Rumph. amb. 3. p. 216.
t. 140.

Habitat in Amboina.

32.

GENIOSTOMA RUPESTRE FORST. *prodr. n.*
103. *char. gen. p. 24. t. 12.*

Habitat in insula Tanna.

Arbor ramis glabris subangulatis. *Folia* opposita, oblongo-lanceolata, petiolata, basi attenuata, acuminata, margine integerrima, utrinque nuda, nervosa venosa, sesquipollicem longa, octo lineas lata. *Flores* axillares, subverticillati, cymosi. *Pedunculi* subsimplices, flexuosi, filiformes, bracteis binis subulatis medio instructi. *Calyx* minimus, quinquesidus, laciniis patulis, subulatis. *Corolla* subrosacea pentapetaloides, laciniis involutis. *Antherae* subsessiles in fundo petalorum, basi villosae. *Stylus* brevissimus basi villosus. *Stigma* capitatum, pubescens, sublamellosum. *Cap-sulae* forma in meo exemplari latet.

53.

SOLANUM COMMUTATUM SPR.

S. inerme, foliis interrupte pinnatis, foliolis oblique ovatis obtusis pubescentibus repando-crenatis, racemo foliis longiori bifido, ramis divergentibus.

Habitat in America meridionali.

Planta perennis. *Radix* subrepens. *Caules* plures pedales, cubitales, ramosi, ramis divergentibus teretiusculis pubescentibus. *Folia* alterna, petiolata, pinnata, spithamea, utrinque pubescentia, juniora incana. *Folia* duplicis forma,

alterna maiora petiolata subpollicaria, basi inaequali, hinc satis producta, illinc truncata, margine repando crenato, utrinque et subtus praecipue pubescentia, apice obtuso, nervo venisque pilosiusculis: *alterna* minora, sessilia, subrotunda, integerrima, obtusa: *extremum* subcordatum, obtusum, repando-crenatum. *Pedunculi* extrafoliacei, subfoliosi, foliolis subrotundis integerrimis. *Racemi* bifidi, pauciflori. *Calyx* profunde quinquefidus, laciniis lanceolatis integerrimis. *Corolla* lutea, forma aliarum specierum.

S. peruvianum, sub cuius nomine accepi, differt foliis non interrupte pinnatis, incisus tomentosis.

S. tuberosum foliolis acutis integris, pedunculis cymosis: corollae demum colore violaceo, coeruleo aut albo.

S. Lycopersicon foliolis incisus, caule piloso.

34.

CORDIA DICHOTOMA Forst. *prodr.* n. 110.

C. foliis ovato-oblongis subtus hirsutiusculis obsolete denticulatis, corymbis dichotomis, calycibus decemstriatis.

Habitat in nova Caledonia.

Arbor ramis hispidis teretiusculis. *Petioles* alterni, hispidi, semipollicares. *Folia* ovato-oblonga acuta, duos pollices longa, pollicem lata, supra nudiuscula, subtus hirsuta pilis ferrugineis, praecipue in nervo venisque, margine obsolete denticulata, denticulis acutis, in apicem foliorum vergentibus. *Pedunculi* terminales ramosi, hispidi, ramis dichotomis coarctatis. *Calyx* decemstriatus, hispidus, apice truncatus, vix quinquedentatus. *Corolla* tubulosa quinquefida, laciniis limbi erectiusculis lanceolatis. *Fructum* non vidi.

C. Gerascanthus accedit calycibus decemstriatis, sed differt foliis lanceolatis basi attenuatis.

C. macrophylla differt foliis villosis integerrimis.

35.

CARPODETUS SERRATUS Forst. *prodr. n. III.*
char. gen. p. 34. tab. 17.

Habitat in nova Zeelandia.

Arbor ramis teretibus, cortice cinereo striato. *Petiolis* alternis, pubescentibus, canaliculatis, tres lineas longi. *Folia* oblonga, utrinque attenuata, serrata, serraturis glandulosis apicem folii spectantibus. Facies superna foliorum saturate viridis, pilis brevibus sparsis appressis tecta: inferna pallida, glabra, venoso-reticulata. *Pedunculi* oppositifolii, petiolis breviores, pubescentes, cymosi. *Cyma* octo- aut decemflorum. *Calyx* turbinatus, quinquedentatus, superus, dentibus subulatis patentiusculis. *Corolla* pentapetala, albicans. *Petalae* ovatae, patentia, glabra, margini calycis insertae. *Antherae* subsessiles. *Stigma* obtusum. *Bacca* sicca, subglobosa, margine calycis, ceu anulo cincta, unde nomen *Carpodetus*.

36.

AGATHOSMA BARBATUM Spr.

A. foliis lanceolatis acutiusculis glabris imbricatis, floribus terminalibus fasciculatis, calycibus ciliatis, nectarilymate barbato.

? *Diosma barbigera*. Thunb. *prodr.* p. 43. *Diff. de Diosm.* p. 387. ed. Perfoon.

Habitat ad Caput bonae spei.

Frutex ramis cinereis glabris. *Folia* imbricata, exacte lanceolata, glabra, rigida, integerrima, subtus punctata, supra venis lineata, apice acuta, basi rotundata. *Flores* in ramorum divisione sessiles fasciculati. *Calyx* quinquepartitus, laciniis ciliatis. *Corolla* pentapetala calyci inserta. *Petalae*

lanceolata, nuda, albida. *Nectarilyma* cum petalis alternans, penicillos quinque barbatos constituens. *Nectarium*: glandula quinqueloba, calyci inserta.

Descriptio Thunbergii l. c. haud exacte ad nostram plantam quadrat. Generi autem *Agathosmatis* Willd. enum. plant. berol. p. 259. adnumeranda species.

37.

VIOLA INTEGERRIMA SPR.

V. caulescens, foliis cordato-lanceolatis serratis, stipulis lanceolatis integerrimis, pedunculis axillaribus unifloris, corollis calyce angustioribus.

Habitat — —

Planta perennis, quam in tepidario colui. *Caulis* dodrantalis, angulatus, glaber, erectus, ramosus, ramis patentibus. *Petioli* alterni, remoti, semipollicares, marginati. *Stipulae* ad basin petiolorum exacte lanceolatae, integerrimae, tenuissime ciliatae, patentes. *Folia* cordato-lanceolata, acutiuscula, obtuse serrata, tenuissime ciliata, pollicem longa, dimidium pollicem ad basin lata, utrinque glabra, venosa. *Pedunculi* in axillis superiorum foliorum petiolis breviores, erecti, bractea una aut altera ornati, uniflori. *Calyx* pentaphyllus, erectus, postice appendiculatus, persistens. *Corolla* pentapetala irregularis, nectarotheca postice cornuta, calyce angustior, exalbida. *Capsula* trigona, unilocularis, trivalvis.

V. canadensis aliquantum accedit, sed diversa: foliis reniformi-cordatis, serraturis uncinatis, stipulis integris, non integerrimis, sed obsolete dentatis, oblongis (non exacte lanceolatis), flore demum multo maiore specioso.

V. parviflora L., sub cuius nomine accepi, differt foliis ovatis, non cordatis, magnitudine fo-

liorum Vaccinii Vitis idaeae, caulibus diffusis debilibus, habitu denique Veronicæ serpyllifoliae.

38.

VIOLA TRIFIDA SPR.

V. caule herbaceo decumbente, foliis subtrifidis, laciniis lanceolatis basi attenuatis integerrimis, pedunculis elongatis, calycibus postice subappendiculatis.

Caulis herbaceus, decumbens, ramis floriferis adscendentibus. *Folia* plura ex eodem loco, plurima trifida, iuniora tamen indivisa; haec et lacinae mediae lanceolatae, basi attenuatae, acutiusculae, integerrimae, utrinque glabrae, nervo percurvae: lacinae laterales inaequales, lineares, brevissimae. *Pedunculi* axillares, uniflori, foliis duplo longiores. *Calyx* pentaphyllus, nutans, foliolis lanceolatis, acutis, margine membranaceis, postice obsolete appendiculatis. *Corolla* alba, pentapetala, irregularis, postice nectarotheca cornuta, calyce multo amplior. *Capsula* trigona, unilocularis, trivalvis.

V. suffruticosa, cuius nomine accepi, differt caule suffruticoso, foliis subserratis, calycibus postice aequalibus.

39.

SOLEA STRICTA SPR.

S. caule stricto, foliis oblongo-lanceolatis subdentatis pubescentibus, pedunculis unifloris axillaribus nutantibus, petiolo multo brevioribus.

Ionidium strictum Vent. jard. de Malmaison, p. 27. *Viola stricta* Mühlenb. lit.

Habitat in Pennsylvania.

Caulis pedalis, herbaceus, teres, strictus, simplicissimus, pilosus. *Folia* in petiolum decur-

rentia, alterna, oblongo-lanceolata, acuminata, apice hinc dentibus duobus aut tribus instructa, utrinque pubescentia, ciliata, nervoso-venosa, digitum fere longa, pollicem circiter lata. *Pedunculi* axillares, brevissimi, solitarii aut bini, raro terni, nutantes. *Calyx* pentaphyllus, pendulus, foliolis linearibus, corolla maior, basi omnino aequalis. *Corolla* pentapetala, irregularis, exalbida, inconspicua, calyce inclusa. *Petala* conniventia, quintum reliquis latius; longiusque subcucullatum: reliqua angustiora, lanceolata. *Nectarium*: glandulae binae, germini oppositae, sub petalo maximo. *Staminum* filamenta quinque latiuscula: antherae saepius connexae, membranis ad apicem auctae. *Germen* superum ovatum. *Stigma* uncinatum, apice dilatatum. *Capsula* trigona, unilocularis, trivalvis.

40.

SOLEA VERTICILLATA SPR.

S. caule adscendente ramoso, foliis oppositis stipulisque lanceolatis basi attenuatis integerrimis, pedunculis solitariis axillaribus nutantibus folia superantibus.

S. verticillata Spr. in Schrad. Journ. für Bot. 1800. 2. p. 190. t. 6.

Ionidium polygalaefolium Vent. Malmaif. p. 27. t. 27.

Viola verticillata Orteg. dec. pl. Pers. spec. 1. p. 256. Willd. enum. p. 266.

Habitat in America meridionali.

Character genericus Soleae: *Cal.* 5-phyllus, foliolis postice aequalibus. *Cor.* irregularis ecalcarata. *Nectar.* glandulae binae ad basin germinis. *Antherae* apice membranaceae. *Stigma* uncinatum. *Caps.* trigona, 1-locularis, 3-valvis.

Violae: *Cal.* 5-phyllus, foliolis postice pro-

ductis. *Cor.* irregularis calcarata. *Nectar.* processus filamentorum duorum apice glandulosus. *Antherae* conniventes. *Caps.* 3-gona, 1-locularis, 3-valvis.

Ventenatius bene perspectam differentiam genericam nec bene expressit, nec Soleae aptum nomen dedit: *Ionidium*. (Philos. bot. §. 227. 234.) Nostra appellatio in honorem Guil. Sole, Angli, qui menthas eximie et graphice descripsit, facta est.

41.

GYNOPOGON STELLATUS FORST. *prodr.*
n. 117. *char. gener.* p. 36. t. 18.

G. foliis ternis lanceolatis.

Habitat in insulis amicorum et societatis.

Frutex ramis lignosis, tenuibus, teretibus, cortice cinereo. *Folia* terna, lanceolata, in petiolum brevem decurrentia, obtusiuscula, integerri-
ma, utrinque glaberrima, sesquipollicem longa, quatuor lineas lata, nervo unico percurta, venis tenuissimis numerosis parallelis, ut formam fere foliorum Nerii referant. *Flores* in cymis axillaribus pedunculatis: ad divisionem pedunculorum bractee duae parvae subulatae. *Cymata* foliis multo breviora. *Calyx* pentaphyllus, foliolis lineari-subulatis patentibus. *Corolla* monopetala, infundibuliformis, tubo calycem superante, limbo quinquefido, laciniis obliquis ovatis. *Antherae* quinque subsessiles in fauce corollae pilosae. *Germen* didymum. *Stylus* simplex, filiformis. *Stigma* barbatum, capitatum. *Fructum* non vidi.

42.

GYNOPOGON SCANDENS FORST. *prodr.* n. 119.

G. foliis oppositis ovato-oblongis coriaceis.

Habitat in insulis societatis.

Fruticis rami subherbacei, angulati, scanden-

tes. *Folia* opposita, petiolata, ovato-oblonga, basi subrotundata, apice obtusiuscula, integerrima, duos fere pollices longa, pollicem lata, nervo unico percursa, venis tenuibus numerosis parallelis. (Unde Forsterus folia costata dixit, quod vero ad *G. stellatum* quoque quadrat.) *Pedunculi* axillares triflori brevissimi. *Calyx* pentaphyllus, foliolis lineari-subulatis patentibus. *Corolla* infundibuliformis, praecedente multo longior. Reliqua latent in meo exemplari.

43.

ECHITES CORYMBOSA Jacq. *amer. t. 30.*

est *Periploca capularis* Forst. *prodr. n. 126.* Haec igitur delenda: nam planta, quam coram habeo, haudquaquam *Periplocae* characterem genericum, cornicula nimirum in corolla gerit, sed antheris prominentibus conniventibus, fauce nuda, corolla infundibuliformi cum *Echitis* speciebus congruit: esse autem *E. corymbosam*, tum e descriptione et icone Jacquini, tum e Swartzii *obs. 105.* efficio.

44.

PEUCEDANUM GENICULATUM Forst. *prodr. n. 136.*

P. fol. subrotundis basi truncatis crenatis.

Habitat in nova Zeelandia.

Herba repens videtur: facie *Hydrocotyles*. Cui generi adnumeranda, ob fructuum defectum, non liquet. *Caulis* herbaceus, angularis, glaber, procumbens, geniculatus: geniculis in ramos petiolos et pedunculos abeuntibus. *Petioli* bilineares, basi vaginantes, vaginis membranaceis. *Folia* simplicissima, latiora quam longa, quatuor lineas lata, tres longa, basi integerrima truncata, margine crenulata, glabra. *Pedunculi* umbellati, oppositifolii, petiolis multo longiores. *Umbella* subcom-

posita, radiis quinque aut sex constans. Involucrum universale submonophyllum, partialia foliolis pluribus setaceis. Reliqua investigare non possum.

45.

**PEUCEDANUM NODOSUM L. Willd. *spec. pl.*
t. 1. p. 1407.**

P. caule ramisque pubescentibus, foliis triplicato decompositis, foliolis lineari-cuspidatis subtrifidis.

Ex herbario Vahlî adlatum ita characterem commendavi: cui autem generi adnumerandum sit, latet, cum fructus non viderim. Synonyma sequentia huc pertinent: Daucus III. Hon. Bell. ad Clus. hist. 2. 310. Parkins. theatr. 897. Meum alexiterium P. Alpin. exot. 328. Parkins. theatr. 888.

Habitat in Creta.

46.

FERULA RUTHENICA Spr.

F. caule subaphyllo, foliis radicalibus triternatis, petiolis elongatis dilatatis, foliolis lanceolato-linearibus, involucrio universalis subnullo.

Peucedanum ruthenicum Marsch.
Bieb. fl. cauc. 1. 214.

Descriptio Marschallii ab exemplari meo, quod Fischerus misit, satis differt. Planta mea speciem Ferulae Ferulaginis prae se fert, praeter involucrorum formam. Itaque

FERULA FERULAGO.

F. caule folioso, foliis triternatis, petiolis elongatis aequalibus, foliolis lanceolato-linearibus subtrifidis, involucrio universalis polyphylo, foliolis oblongis.

Ferulago *Dodon* pempt. 321. *Galbanifera*
Lobel. hist. 451. ic. 779. *Dalech.*
 755. *Gerard.* emac. 1056. *Taber-*
naem. ed. Hier. *Bauh.* p. 213. I.
Bauh. hist. III. 53. *Ferula* femina
Caesalp. 7. 2. *Libanotis* quibusdam
 flore luteo, semine ferulae I. *Bauh.* III.
 41. *Morif.* sect. IX. tab. 15. f. 1.

Quod *Ferula* sit *Peucedanum* ruthenicum MB.,
 patet e fructu, qui terna solummodo iuga habet,
 cum *Peucedana* habeant quina.

47.

FERULA TATARICA FISCH.

F. foliis triplicato-pinnatis, foliolis profunde
 pinnatifidis, laciniis linearibus cuspidatis
 margine serrulatis, caule vaginisque glau-
 cis, umbellis primordialibus sessilibus.

Peucedanum sibiricum Willd. spec.
 pl. 1406. enum. plant. p. 308. *Kitaih.*
 pl. hung. t. 60.

? *Ferula* caspica Marsch. Bieb. 1. 220.

48.

EVOLVULUS MÜHLENBERGII SPR.

E. foliis lanceolatis alternis subsessilibus mar-
 gine retrorsum aculeatis ciliatis, pedun-
 culis unifloris elongatis.

Herba videtur annua. *Caulis* debilis, angula-
 tus, angulis subalatis, superne ramosus, pubes-
 cens. *Folia* alterna, subsessilia, lanceolata, utrin-
 que attenuata, retrorsum aculeata, ciliata, ner-
 vosa, avenia, dente uno alterove notata. *Pedun-*
culi oppositifolii foliis longiores, villosi aphylli.
Calyx pentaphyllus, villosus, foliolis lanceolatis.
Corolla campanulato-rotata, lobis quinque emar-
 ginatis. *Styli* duo, profunde bifidi. *Capfula* 2-
 locularis quadrivalvis.

ARALIA SCHEFFLERA SPR.

A. foliis digitatis serrulatis, baccis suboctospermis.

Schefflera digitata Forst. prodr. n. 146. char. gen. p. 46. t. 23.

Habitat in nova Zeelandia.

Fruticis rami laeves, herbacei. *Folia* longe petiolata, digitata. *Foliola* quina, petiolis singula adfixa, lanceolata basi attenuata, spithamam longa, duos pollices lata, utrinque glabra, nervoso-venosa, argute ferrata. *Pedunculi* racemosi axillares, pedales. *Pedunculi* singuli subaggregati, tres lineas longi, patentes. *Calyx* suburceolatus, quinque-dentatus, superus. *Corolla* pentapetala, petalis subspathulatis, erectis. *Bacca* octogona vel decagona, octo. aut decasperma.

Ad A. *Sciodaphyllum* Sw. accedit, sed haec differt foliolis integerrimis, baccis pentaspermis.

ALLIUM ACUTUM SPR.

A. caule teretifolio umbellifero, foliis fistulosis, spatha lanceolata umbella brevior, petalis ovatis acutis, staminibus subulatis corolla brevioribus.

Habitat — — Colitur in horto botanico.

Planta subcubitalis. *Caulis* teres glaber, *foliis* duobus aut tribus fistulosis teretiusculis, glabris, umbellam fere aequantibus, instructus. *Umbella* hemisphaerica, radiis aequalibus. *Spatha* diphylla, foliolis scariosis umbella multo brevioribus. *Flores* rosei. *Petala* ovato-lanceolata, nervo medio coloris saturatioris. *Stamina* simplicia, subulata, corolla breviora.

Nulla alia species cognita cum hac congruit, nisi fuerit A. *rubellum* Marsch. Bieb. fl. cauc. 1. 264.

cuius vero folia semicylindrica canaliculata differentiam constituunt.

51.

ALLIUM STRICTUM SCHRAD.

A. caule planifolio umbellifero, foliis linearibus canaliculatis subtus convexis, spatha ovata brevissima, umbella globosa, staminibus subulatis corolla longioribus.

Planta cubitalis. *Caulis* teres striatus. *Folia* pauca, tria fere inferne vaginis caulem cingunt striatis glabris: ipsa sunt dodrantalia aut pedalia, linearia, acuta, glabra, canaliculata, subtus convexa. *Umbella* globosa, radiis flexuosis, duas lineas longis. *Spatha* leucaria, diphylla, ovata, concava, umbella brevior. *Flores* rosei. *Petala* ovata, obtusiuscula. *Stamina* simplicia, subulata, corollam superantia.

52.

ALLIUM TENORII SPR.

A. caule planifolio bulbifero, petalis oblongis obtusis, staminibus subulatis corolla brevioribus.

A. carneum Tenor. lit.

Habitat in Calabria.

Planta cubitalis. *Caulis* teres glaber, inferne foliorum vaginis glabris, margine membranaceis tectus. *Folia* linearia, glabra, caulem subaequantia. *Umbella* laxa, bulbifera. *Spatha* triphylla, umbella brevior; *foliola* ovato-cuspidata, scariosa, nervosa. *Radii* umbellae laxi, flexuosi, graciles. *Flores* carnei. *Petala* oblonga, obtusa, subconniventia. *Stamina* simplicia, subulata, corolla breviora. *Antherae* flavae.

Nomen A. carnei mutavi, cum aliam speciem Willdenowius enumer. p. 359. iam sic nominaverit.

53.

ERICA CANDIDA SPR.

E. antheris cristatis inclusis, foliis oppositis appressis trigonis glabris, ramulis bifloris, calycibus imbricatis coloratis, corollis urceolatis.

Habitat — —

Rami glabri. Ramulorum floriferorum apices nutantes albis pilis dense confiti. **Bractea** tres albae, scariosae, parum incarnatae, apicibus viridulis. **Calyx** candidus apicibus incarnatis. **Corolla** urceolata candida, leviter flavescent, glabra. **Antherae** stylusque corolla multo breviores.

Accepi nomine *E. luteae*, quae magnopere differt: 1. antheris muticis, 2. floribus umbellatis minoribus luteis, 3. corollis oblongis subrostratis.

54.

ERICA PALLENS SPR.

E. antheris cristatis inclusis, stylo exserto, foliis ternis teretiusculis glaucis, ramis pubescentibus, corollis campanulatis.

Habitat —

Rami pubescentes: pedunculis subsecundis cernuis, bi- aut trifloris. **Folia** tenuia, glauca, teretiuscula, glabra, erectiuscula, terna. **Calyx** minutus tetraphyllus. **Corolla** incarnata campanulata. **Antherae** bediae inclusae. **Stylus** exsertus.

Cum nulla alia commutari potest, licet inter *E. australem* et *margaritaceam* locum obtineat.

55.

ERICA LAEVIS SPR.

E. antheris aristatis styloque inclusis, foliis quaternis filiformibus patentibus glabris,

ramulis pubescentibus, corollis obovato-
campanulatis glabris.

Habitat — —

Ramuli pubescentes, fusci. *Folia* gracilia, patentia, subrecurva, glabra, quaterna, interdum terna. *Pedunculi* terminales, albi, subumbellati, nutantes. *Calyx* minutus, tetraphyllus, foliolis subulatis. *Corolla* alba, campanulata, glabra, laciniis quatuor rotundatis. *Antherae* purpureae, basi aristula uncinata, lateribus foratae.

E. catervaeifolia Salisb. in transact. Linn. 6, 372. simillime videtur, sed eadem sit, dubito.

56.

ERICA TEUCRIIFOLIA SPR.

E. antheris subcristatis styloque inclusis, foliis lanceolato-linearibus pilosiusculis margine revolutis subtus incanis, floribus cymosis terminalibus, corollis tubulosis.

Accedit quidem ad *E. marifoliam*, sub cuius nomine habui, sed haec diversa foliis subrotundo-ovatis obtusissimis.

57.

ARENARIA BREVICAULIS STERNB.

A. caule prostrato, foliis subimbricatis oblongis acutiusculis trinerviis ciliatis, calycibus acuminatis striatis petula superantibus.

Habitat in alpibus rhaeticis.

Caulis suffruticosus, prostratus. *Rami* erecti, subflexuosi, foliosi. *Folia* opposita, breviter petiolata, ovato-oblonga, acutiuscula, subcarnosa, utrinque glabra, margine ciliata, nervis tribus principalibus et aliquot striis interpositis percurta. *Pedunculi* terminales, hirsuti, per lineae longitudinem foliis destituti, erecti. *Calyx* pentaphyllus; *foliola* lanceolata, acuta, margine mem-

branacea, nervis tribus principalibus et duobus lateralibus minoribus percurfa. *Petala* quinque, integra, albida, oblonga, calyce dimidio breviora.

A. ciliata similis, sed huius caules erecti, folia uninervia, obtusa, calycis foliola minora petalis, uninervia. Nulla alia species propius accedit: namque et *A. multicaulis* Jacqu. habet corollas calyce maiores et foliola calycina enervia.

58.

ARENARIA PURPURASCENS RAMOND.

A. foliis oblongis subcoriaceis acutis, calycibus acuminatis margine membranaceis corolla brevioribus.

A. purpurascens Decand. fl. franç. IV. 785.

Habitat in Pyrenaeis.

Caulis erectus, ramosus, glaber, geniculatus. *Folia* opposita, subsessilia, oblongo-lanceolata acuta, nervo medio prominente, margine subcartilaginea, integerrima. *Pedunculi* hispiduli, erecti, triflori, bracteis membranaceis suffulti. *Calycis* foliola lanceolato-acuminata, margine membranaceo, nervo medio valido. *Petala* lanceolata, alba, calycem aequantia.

Non credo, aliam speciem facile commutandam esse cum hac. *A. ruscifolia* Poir. enc. 6. 365. secundum descriptionem forte eadem.

59.

ARENARIA FILIFOLIA MARSCH. BIEB. fl. cauc. I, 344.

A. foliis subulato-filiformibus serrulato-scabris, caule simplici stricto, panicula pubescente trichotoma, calyce obtusissimo petalis breviori.

Habitat ad Caucasum et Wolgam inferiorem.

Male

Male a Willdenowio enum. 1. p. 481. ad
A. graminifoliam refertur, quae differt pani-
 cula glabra: ad hanc potius referenda est *A. lon-*
gifolia Marsch. Bieb. l. c. p. 345. Gmel. fl.
 lib. 4. t. 63. f. 2.

60.

CERASTIUM MATRENSE Kit. *in lit.*

C. foliis lanceolato-linearibus pubescentibus
revolutis basi subconnatis, caule stricto
paniculato pubescente.

Habitat ad Matram Pannoniae.

Caulis pedalis et ultra, strictus, simplex, in
 paniculam trichotomam terminatus, pubescens.
Folia lanceolato-linearia, caulem amplexantia,
 subconnata, margine revoluta, utrinque pubescen-
 tia, uninervia, acutiuscula, subreflexa, dimidium
 pollicem longa, lineam lata. *Panicula* terminalis,
 aphylla, trichotoma. *Bractae* binae, lanceolatae,
 ad quamvis divisionem paniculae. *Calyx* penta-
 phyllus; foliola lanceolata, obtusiuscula, pubes-
 centia, concava. *Petala* bifida, calyce longiora,
 alba.

61.

EUPHORBIA NICAENSIS Allion. fl. pedem.
 t. 69. f. 1.

E. umbella multifido-bifida, involucellis cor-
dato-subrotundis integerrimis mucrona-
tis, foliis lanceolatis carnosis annuis inte-
gerrimis obtusiusculis, radice repente, cau-
le stricto.

EUPHORBIA OLEAEFOLIA Gouan. apud De-
 cand. fl. franc. 111. 338. in synonymis prioris.

E. umbella multifido-bifida, involucellis co-
loratis subreniformi-cordatis integerrimis
mucronatis, foliis lanceolatis acutis glaucis

coriaceo - perennantibus integerrimis, radice simplici, caule declinato subadscendente.

E. multicaulis Thuill. fl. parif. 238.

E. nicaeensis Jacqu. ic. rar. 3. t. 485.

Vahl. symb. 3. p. 63.

Distincta haec ultima species, per octo annos a me culta, nunquam mutatur. Radix non repens, caulis decumbens, non strictus, folia glauca perennantia, umbellae cum involucris luteae satis hanc speciem distinguunt a planta Allionii. Haec crescit in agro nicaeensi, *E. oleaefolia* autem circa Monspelim et in agro parisiensi.

62.

RUBUS DIGITATUS SPR.

R. foliis quinato - digitatis pilosis, foliolis ovatis laciniato - dentatis, dentibus acuminatis, aculeis recurvis, calyce tomentoso.

Habeo ex horto Kewensi exemplar non satis perfectum, quod certe cum nulla alia specie congruit, notisque indicatis characterem specificum prodit. *Petoli pedunculique* subhirti, aculeis firmis recurvis obsiti. *Folia* quinato - digitata: *foliola* petiolata, ovata, pollices duos longa, et fere aequilata, utrinque hirsuta, in profundos dentes laciniasque divisa: dentium laciniarumque apex acuminatus. *Pedunculi* foliosi, subuniflori: *calyces* tomentosi. Cetera non inveni.

63.

POTENTILLA GÜNTHERI SPR.

P. foliis quinato - digitatis subtus incano - tomentosis, foliolis cuneatis inciso - dentatis, caule diffuse corymboso erecto, petalis obovatis calycem subaequantibus.

Habitat in Silesia. Günther, pharmacop. Breslaviensis,

Planta subdodrantalis. *Caulis* ad basin lignosus, fuscus, ramosus. *Rami* erecto-patentes subtomentosi. *Petioles* digitales, subtomentosi. *Folia* quinato-digitata, subtus tomento incano obducta: *foliola* pollicaria, duas lineas cum semisse lata, apice incisa, obtusa, basi cuneata integerrima. Folia suprema subternata, trifida, foliolis laciniisque lanceolatis. Ad corymbi divisiones foliola bracteae vices gerunt lanceolata, integerrima. *Corymbus* diffuse ramosus, pedunculis patentibus, binidis, gracilibus, tomentosis. *Calyx* decemfidus, tomentosus: foliola lanceolata. *Corolla* lutea: petala obovata, calycem subaequantia vel paullo maiora.

Potentilla inclinata Vill. proxima, sed differt: 1. caule adscendente, tomentoso-piloso; 2. foliolis subpinnatifidis subtus canescentibus, ciliatis, pilosis; 3. calycibus villosis. 4. florum colore saturationi et petalis calycem magis superantibus.

P. argentea differt: 1. albo tomento caulis, faciei foliorum inferioris et calycis. 2. foliolis pinnatifidis, supra subsericeis, multo angustioribus.

P. obscura Willd. differt: 1. caule stricto, 2. corymbis magis umbellatis, 3. foliis inferioribus septenatis, 4. foliolis supra sericeis, ad basin fere grosse serratis, non cuneatis integerrimis.

P. cinerea Chaix. differt: 1. caule prostrato, 2. foliis utrinque tomentosis.

P. opaca differt: caule hirta decumbente, 2. foliis subtus non incano-tomentosis, sed hirtis, 3. pedunculis subsolitariis, non corymbosis.

P. verna variat quidem forma, sed nunquam folia subtus incano-tomentosa.

64.

POTENTILLA MICRANTHA RAMOND. *Decand. fl. franç.* IV. 468.

P. foliis ternatis, foliolis ovatis obtusis basi inaequalibus subtus sericeis, petiolis hirtis,

pedunculis subunisfloris, petalis calyce minoribus.

Habitat in Pyrenaeis montibus et in monte Polino Calabriae.

Planta digitalis. *Caulis* pollicaris, sublignosus, petiolorum reliquiis et pilis longis oblitus. *Petiolus* tripollicares, hirti, flexuosi. *Folia* terna, subtus imprimis sericea: foliola ovata, obtusa, dentata, inaequalia, lateralia basi extrorsum producta, introrsum cuneata integerrima: medium obovatum basi cuneatum integerrimum. *Pedunculi* filiformes, nutantes, subaphylli, hirti, subunisflori. *Calyx* decemfidus, villosus, lacinae lanceolatae. *Corolla* pallide-flava, calyce dimidio brevior. *Petalum* obcordata. *Semina* subrotunda, glabra, pallida.

Comarum fragarioides Roth. (*Fragaria sterilis* L. *Potentilla Fragaria* Poir. et Decand.) accedit adeo proxime ad hanc speciem, ut sola parvitas corollae differentia videatur. Namque *Comarum fragarioides* habet corollam calyce multo maiorem: praeterea receptaculum baccatum siccum et caulem magis erectum apice subcorymbosum.

65.

HELIANTHEMUM THYMIFOLIUM.

H. suffruticosum stipulatum, foliis linearibus petiolatis asperis margine revolutis, racemis secundis calycibusque pubescentibus.

Chamaecistus luteus, thymi folio, oliganthes Barrel. ic. 444.

Habitat in insula Capri.

Suffrutex dodrantalis et paullo altior. *Caules* infra lignosi, subtortuosi, supra pubescentes. *Folia* opposita, linearia, lineas fere quatuor longa, vix lineam lata, utrinque pilis brevibus rigidiusculis, nudum oculum fere fugientibus, obsita, margine satis revoluta et tenuissime ciliata, nequaquam

superne cana, sed viridia et opaca, horizontaliter patentia. *Stipulae* foliis similes, sed multo angustiores et breviores, superne fere desinunt, ut sola etiam folia alterna sint. *Racemi* terminant ramos, pubescentes, pauciflori. *Calyx* triphyllus, accedentibus foliolis duobus externis, pubescens. *Corolla* lutea calyce parum maior.

66.

HELIANTHEMUN BARRELIERI TENOR.

est *H. calycinum* f. *ericoides* Cav. ic. 2. t. 172. In *Barrelieri* iconibus non inveni, nisi forte volueris *Chamaecistus* angusto thymi folio hispanicum *Barrel.* ic. 416. huc trahere.

67.

THALICTRUM CALABRICUM SPER.

Th. foliolis subrotundis obtuse lobatis panicula subracemosa contracta aphylla, staminibus erectis.

Th. purpureum Tenor.

Morif. sect. 9. tab. 20. f. 16.

Habitat in monte Leonis Calabriae.

Planta cubitalis. *Radix* . . *Caulis* simplex, angulatus, glaber, paucifolius. *Folia* pleraque radicalia, longe petiolata. *Petioles* basi vaginantes, vaginis glabris, striatis, triangulares, bis trifidi, ut folium triplicato-pinnatum fiat: petioli ultimi filiformes. *Foliola* subrotundo-ovata, basi vel rotundata, vel inaequalia, vel cuneata, apice obtusissime trilobo, utrinque glaberrima, subtus glaucescentia, venis reticulatis. *Folia* caulina bina aut terna, multo minora. *Panicula* terminalis, subaphylla, purpurea. *Calyx* tetraphyllus caducus. *Stamina* purpurea calyce multo longiora, erecta.

THALICTRUM PURPURASCENS L.

Th. foliolis ovatis acutiuscule lobatis, panicula diffuse ramosa subaphylla, staminibus cernuis.

Th. purpurascens, foliis tripartitis, caule foliis duplo altiori, floribus cernuis, L. ed. Willd. tom. 2. p. 1299. (excl. synonym. Moris.)

Habitat in Canada.

Planta cubitalis. *Radix* lignosa, fibrosa. *Caulis* glaber, teretiusculus, purpurascens absque nebula. *Folia* ampla, triplicato-pinnata, petiolis angulatis, subquadrangulis, patentibus. *Foliola* ovata, basi rotundata, acutiuscule subtriloba, venis subtus reticulatis, utrinque viridia. *Panicula* diffusa, ramis patentissimis, foliolis minimis linearibus ad paniculae divisiones. *Ramuli* ultimi filiformes. *Calyx* tetraphyllus, purpurascens, subcaducus. *Stamina* 15 — 20, cernua. *Filamenta* capillaria, purpurascentia. *Antherae* flavae.

Citatur ad hanc speciem: *Thalictrum maius*, florum staminibus purpurascentibus. C. Bauh. pin. 337., sed quae hic citantur synonyma Dodonaei, Clusii, Camerarii et Tabernaemontani, dubia sunt, cum nullibi icon sit adiuncta, et vulgarem praedicent speciem, quae tamen canadensis est. Primus Linnaeus hanc speciem cognovit, licet falso Morisonii plantam huc trahat, quae ad priorem pertinet.

THALICTRUM MINUS L.

Th. foliolis ovatis incisiss, stipulis scariosis, caule nebuloso, staminibus cernuis.

Hac ratione distinctio optime patet a priore.

THALICTRUM RUGOSUM Ait. kew. 2. p. 362.

Tb. foliolis lanceolatis incisiss rugosis, caule

striato diffuse paniculato, calycibus viridibus, filamentis erectiusculis.

Morif. sect. 9. tab. 20. f. 3.

Habitat in America boreali.

Planta cubitalis. *Caulis* glaber, ramosus, foliosus, sulcato-striatus viridis. *Petioles* basi vaginantes, trifidi, lateribus stipulis scariosis aucti, angulato-sulcati, glabri. *Folia* bipinnata, utrinque glabra, concolora: *foliola* petiolata, oblonga, apice trifida, incisa, laciniis acutiusculis, basi cuneata, subtus inprimis rugoso-venosa: suprema lanceolato-lineariter integerrima. *Panicula* diffuse ramosa, foliosa, foliolis lanceolato-linearibus ad paniculae divisiones. *Rami* erecto-patentes, angulati, virides. *Calyx* tetraphyllus, viridis: foliola oblonga, obtusa, margine membranacea, subcaduca. *Stamina* viginti, calyce triplo longiora, cernua: filamenta capillaria, pallida: antherae lineares, flavae.

70.

THALICTRUM DISCOLOR Willd. *suppl.*
enum. 40.

Th. foliolis cordato-subrotundis obtuse lobatis, subtus glaucis venosis, panicula contracta aphylla, staminibus erectis.

Habitat — —

Planta cubitalis vel brachialis. *Caulis* simplex, glaucus, teretiusculus, sulcatus, foliosus. *Folia* subsessilia: petiolorum rudimentis auriculis scariosis badiis caulem amplexentia, trifida: petioli partiales teretiusculi, striati: *foliola* cordato-subrotunda, crassiuscula, obtusissime lobata, supra viridia, glabra, subtus glauca, reticulato-venosa: foliola suprema angustiora, acutius lobata. *Panicula* ramosa, contracta: bractee lanceolato-lineares ad ramorum divisiones. *Calyx* tetraphyllus, membranaceus, pallidus, caducus. *Stamina* viginti, erecta. *Fi-*

filamenta calyce duplo longiora, flava. *Antherae* lineares luteae.

71.

THALICTRUM DIVARICATUM SPR. *ind. pl. hort. hal.* 1807. p. 61.

Th. foliolis ovato - oblongis basi rotundatis subtus pubescentibus obtuse trilobis, ramis petiolisque divaricatis, staminibus erectis.

Habitat in Sibiria.

Planta humanae fere altitudinis. *Caulis* rectus, ramosus, glaber, teretiusculus, sulcatus. *Rami* divaricati, glabri, teretiusculi. *Petioles* pariter divaricati, angulati, bis trifidi: petioli ultimi pubescentes. *Folia* triplicato - pinnata, supra glabra, subtus pubescentia pilis tenuissimis mollissimis: *foliola* ovato - oblonga, basi rotundata, apice obtuse triloba. *Panicula* terminalis, ramosa: *rami* distantes, patentissimi, ad quamvis divisionem foliola lanceolato - linearia, acuta, incisa. *Calyx* tetraphyllus, membranaceus, in anthesi reflexus. *Stamina* viginti, erecta. *Filamenta* alba, apice dilatata. *Antherae* flavae.

72.

ISOPYRUM AQUILEGIOIDES L. *ed. Willd. sp. pl. tom. 11. p. 1335.*

I. stipulis obsoletis, petalis acutis.

Aquilegia, foliis thalictri, flosculis minutissimis altis, apennini montis, Mentzel. pug. pl. rar. t. 8. *Aquilegia*, parvo flore, thalictri folio, Moris. sect. 12. tab. 1. f. 5.

Habitat in apenninis montibus.

Planta spithamea, simplex. *Caulis* basi nudus, glaber, teres. *Petioles* terni, subunciales, sub

quibus stipularum rudimenta minuta, membranacea. *Folia* ternata, trifida, utrinque laete virentia glabra. *Foliola* oblonga, lobata, lobis obtusis, tribus aut quatuor: suprema sessilia, stipularum rudimentis suffulta, obtuse lobata. *Pedunculi* terminales, solitarii, unciales, patentes, uniflori. *Calyx* nullus. *Corolla* alba, pentapetala: *petala* lanceolata, acuta, fugacia. *Nectaria* ad basin staminum quinque, tubulosa, trifida, lacinia tertia longiore, duabus brevioribus, omnibus obtusis, albidis. *Stamina* ultra 20, petalis breviora, albida. *Fructus* corniculati, recurvi, terni aut quaterni, polyspermi.

Ad hanc plantam, certe rarissimam, citatur a Linnaeo et Willdenowio: *Aquilegia montana*, flore parvo, thalictri folio C. Bauh. prodr. 75. et pin. 144. Jo. Bauh. hist. 3. 484. Sed cum florem describant aquilegiae vulgari simillimum, licet minorem, coeruleum, cum loca indicent Helvetiae et Moraviae, ubi post a nemine haec observata fuit; illa synonyma, recte monente Lachenalio act. helv. 8. 146. ad *Aquilegia viscosam* sunt releganda. Nec Halleri stirp. helv. n. 1190. huc trahenda planta, cum dubie ponat Bauhini verba, nec unquam invenisse testetur. Itaque et Suterus fl. helvet. 1. 344. rectius omisisset hanc plantam. Sola patria Apennini montes; soli observatores Mentzelius et Morisonius.

73.

NEPETA ACINIFOLIA Spr.

N. tota incana, cymis subverticillatis nudiusculis, foliis petiolatis ovatis dentatis.

Patriam ignoro.

Planta cubitalis, partes omnes pube cana obductae. *Caulis* teretiusculus, ramulosus, ramis patentibus, foliosus. *Folia* opposita, petiolata, ovata, utrinque incana, obtuse dentata, semipollicem longa, quatuor lineas lata, suprema integer-

rima. *Cymata* pedunculata, axillaria: pedunculi ramosi, trifidi, incani. *Calyx* decemstriatus, quinque-dentatus. *Corolla* albida subpurpureascens.

Nepeta incana differt: 1. foliis subcordatis crenatis tomentosis, 2. verticillis compactis tomentosis, 3. bracteis calyces aequantibus.

N. japonica Thunb. secundum descriptionem fl. iap. p. 244. simillima, sed folia tomentosa et icon Houttuynii tom. 7. f. 56. f. 2. diversissimam plantam sistit.

74.

BETONICA STRICTA Ait. *Kew.* 2. 299.

B. calycibus hirsutis, lobo medio labii inferioris crenato undulato, spica oblonga.

Veronica Brunfels herb. 1. 88.

Betonica alba Il. Tabernaemont. ed. Hier. Bauhin. 931.

B. minima alpina helvetica. Parkinsoni. theatr. 614. Moris. sect. XI. tab. 5. f. 4. ord. sup.

B. officinalis varietas Lightfoot flor. scot. 1. 312. Gmelin. fl. bad. 2. 623.

B. officinalis Pollich. fl. palat. n. 562. Thuill. fl. parisi. 293. Spreng. fl. hal. n. 667.

Habitat per Europam mediam in collibus nemorosis.

Planta cubitalis. *Caulis* simplicissimus strictus, tetragonus, hirsutus, pilis plerisque deflexis. *Petiolis* longi, digitales, hirsuti. *Folia* cordato-oblonga, crenato-dentata, utrinque hirsutiuscula, suprema subsessilia, spicam suffulcientia. *Flores* verticillato-spicati. Verticillus infimus remotus, summi adeo approximati et imbricati, ut spicam oblongam forment. *Calyces* hirsutissimi, quinque-dentati, aristati. *Corolla* saturate purpurea, ho-

rizontalis; lobus medius labii inferioris crenatus undulatus.

75.

BETONICA OFFICINALIS L.

B. calycibus glabris ciliatis, lobo medio labii inferioris emarginato, spica interrupta.

Betonica Fuchs. hist. stirp. 350. Matthiol. p. 481. Dodon. pempt. p. 40. Dalechamp. hist. lugdun. p. 1282. Richer. de Belleval. ic. t. 53. Gerard. emac. 714.

Betonica vulgaris flore purpureo Parkins. theatr. 614. Moris. sect. XI. tab. 5. f. 1. Rivin. monop. Gmel. sibir. 3. 234. Haller. helvet. n. 264. Scopol. carniol. n. 729. Gouan. fl. monspel. p. 89. Allion. fl. pedem. n. 128. Lam. encycl. 1. 410. Liljeblad svenk fl. 247. Smith fl. brit. 2. 632. Schkuhr's Handb. t. 160. Marsch. Bieberst. fl. caucas. 2. 48.

Dubiae sunt icones fl. dan. 726. et Zanoni t. 30. quam Thuillerius ad suam Betonicam officinalem citat: haec ut et Barrel. tab. 340. potius *B. hirsuta*.

Habitat similibus locis, sed circa Halam nusquam.

76.

EUPHRASIA COROMANDELINA Rottl. in lit.

E. foliis linearibus subtrifidis, margine cartilagineo-ferratis, calyce quinquedentato, corollae fauce inflata.

Habitat in litore Coromandel.

Planta biuncialis. *Radix* fibrosa, ramosa. *Caulis* erectus, subsimplex, teretiusculus, glaber. *Rami* pauci, patentes, foliosi. *Folia* sessilia, verti-

cillata, linearia, elongata, pollicem longa, pleraque trifida, suprema breviora, indivisa, margine cartilagineo-serrata, hinc inde punctis albis callosis adspersa. *Flores* alterni, pedunculati, axillares. *Calyx* urceolatus, glaber, punctis minutissimis albidis conspersus, quinquefidus, dentibus elongatis subulatis. *Corolla* bilabiata, fauce inflata, calyce multo longior et amplior: labium superius integrum, inferius trilobum. *Stamina* quatuor, didynama. *Filamenta* glabra subulata. *Antherae* incumbentes, didymae, lobo altero spinascente. *Capsula* turgida, calyce duplo brevior, subrotunda, bilocularis, loculis polyspermis.

Habitus omnino Euphrasiarum, sed recedit a plerisque speciebus, quod calyx habet quinque dentes. Cum autem idem numerus in *E. latifolia* L. et *purpurea* Desf. inveniat, haud removenda haec species videtur. Proxima quidem est *E. aspera* Willd., sed haec recedit foliis integerrimis hispidis, floribus sessilibus, calycibus quadridentatis. *Büchnerae* quidem euphrasioides et asiatica simillimae sunt: sed tum his deest antherarum structura characteristica, tum folia trifida desunt et alii characteres specifici.

77.

ANTIRRHINUM HEXANDRUM FORST.

prodr. n. 235.

nil est nisi *Hemimeris montana* L. suppl., ut ex ipso inventoris specimine comparato video. Ergo illa species delenda. Simillimam putat *Vahl.* *enum. 1. 95.* *Gratiolae lucidae*, atque vel *Vandelliae* vel *Caprariae* speciem, at immerito.

78.

MANULEA REVOLUTA THUNB. *prodr. cap.**p. 100. Pers. syn. 2. 148.*

M. foliis linearibus glabris integerrimis mar-

gine revolutis, calycibus spicatis terminalibus bracteatis.

Habitat ad CBS.

Frutex cubitalis, ramosus. *Rami* sparsi, patentes, teretiusculi, glabri, cicatricibus foliorum delapforum obfiti. *Folia* sparsa, inferiora sessilia, summa brevissime petiolata, linearia, erecto-patentia, glabra, obtusiuscula, margine revoluta. *Flores* spicati, remotiusculi. *Bracteae* lanceolatae, acutae, naviculares, calyci appressae aequalesque. *Calyx* tubulosus, subbilabiatus, quinquestriatus, dentibus omnibus brevissimis obtusiusculis, tribus labii superioris, inferioris duobus. *Corolla* calyce triplo longior, atropurpurea. *Tubus* cylindricus, angustus, parum incurvus. *Limbus* quinquefidus, lobis linearibus.

Nomine *Eranthemis angustifolia* in herbario Forsteri inveni.

79.

CITHAREXYLON PERFORATUM Forst. *mscript.*

C. foliis oblongis apice obsolete serratis glabris in petiolum decurrentibus, corollis intus hirsutis.

Myoporum laetum Solandr. apud Forst. prodr. n. 238.

Habitat in nova Zeelandia.

Arboris ramum habeo teretem glabrum, cortice fusco. *Folia* alterna subpetiolata, oblonga, nervosa, avenia, apice obsolete serrata, ceterum integerrima, utrinque glaberrima, concolora. *Flores* axillares, aggregati, pedunculati. *Pedunculi* petiolis breviores, angulati, glabri. *Calyx* quinquedentatus, dentibus cuspidatis, patentibus. *Corolla* campanulata, monopetala: limbus quinquefidus. *Bacca* unilocularis disperma.

CITHAREXYLON TENUIFOLIUM Forst. *mscpt.*

C. foliis lanceolatis acuminatis integerrimis, corollis laevibus. Forst.

Myoporum tenuifolium Solandr. apud Forst. prodr. n. 241.

Habitat in nova Caledonia.

Arboris ramum habeo teretem, glabrum, cortice cinereo. *Folia* alterna, petiolata seu in petiolum decurrentia, acuminata, glabra, integerrima, margine subrevoluta, utrinque concolora. *Inflorescentia* non constat, cum sine flore ramus sit.

Genus *Myoporum* certe extinguendum, cum omnem habeat *Citharexyli* characterem. Genus *Pogonia* Andr. (*Andrewsiae* Vent. *Bertoloniae* Spin.) quod idem habet cum *Myoporo* R. Brown, diversum staminibus 5 aequalibus et drupa quadriloculari.

ARABIS VOCHINENSIS SpR.

A. foliis oblongis obtusis glabris subciliatis sessilibus, siliquis patulis stylo terminatis.

Draba mollis Scop. carn. n. 789. tab. 34. Sturm's Flor. 28. Host. synops. p. 355.

Subularia alpina Willd. sp. pl. 2. 424.

Habitat in alpibus Vochinensibus Carnioliae.

Radix repens, tenera, fibrosa. *Planta* bipolaris subdigitalis. *Caulis* simplex, foliosus, basi foliorum rosulis cinctus. *Folia* omnia oblonga, obtusa, sessilia, utrinque glabra, subintegerrima vel obsolete denticulis paucis notata, margine ciliata pilis fusiformibus, qui media parte incumbunt, utroque sine distant, quales in *Astragalo monspessulano*, *physode* et *Arabi nutante* Mönch.

occurrunt: folia caulina minora, angustiora. *Racemus* terminalis contractus: *calyx* ovatus, foliolis obtusis. *Corolla* alba, calycem duplo aut triplo superans. *Petala* obtusa. *Siliqua* parum latior, quam in congeneribus, sed vera siliqua tamen, stylo subulato terminata.

Draba mollis Scop. etiamsi parum aliter describatur, eadem tamen est. Summa adfinitas cum *A. nutante* ilico patet. Exemplaria mea debeo Bernhardio Erfurtenfi et Sieberio Pragenfi.

82.

GENISTA SCARIOSA VIVIAN. *annal. bot.* I.
p. 2. 200. *tab.* 26.

G. inermis, ramis angulatis, foliis simplicibus margine cartilagineis, rameis lanceolatis, floralibus obovatis, leguminibus planis nudis.

G. januensis Bertolon.

Habitat in Liguria.

Frutex inermis. *Rami* angulati, floriferi fere triquetri, cortice subsoluto glabro. *Folia* sessilia, simplicia, sparsa, suprema aggregato-fasciculata: ramorum sterilium lanceolata, cuspidata, pollicem longa, duas lineas lata, margine cartilagineo, obsolete et obtuse serrato, subdecurrentia: ramorum florentium obovata, obtusissima, duas lineas longa, lineam lata, margine cartilagineo serrato. *Flores* racemosi, axillares, foliosi. *Calyx* campanulatus, bilabiatus: dentes labii superioris duo breviores, inferioris tres longiores, acuti, patentes. *Corolla* flava, calyce quadruplo longior. *Vexillum* oblongum obtusum a genitalibus deorsum deflexum.

83.

OROBUS PISCIDIA SPR.

O. pedunculis racemosis paucifloris folio lon-

gioribus, foliis impari-pinnatis, foliolis
cuneatis retusis, stipulis subulatis.

Vicia Piscidia Forst. mscpt.

Habitat in nova Caledonia.

In herbario Forsteri sub hoc nomine aderat nusquam descripta planta. *Ramum* possideo subcubitalem, herbaceum, ramosum. *Ramuli* patentes, glabri, teretiusculi. *Folia* petiolata, digitalia, impari-pinnata: *foliola* opposita, cuneata, glabra, apice emarginato subretuso, utrinque glabra, subtus subsericea. *Stipulae* subulatae, vaginantes, minimae. *Racemi* longe pedunculati, tri- vel quadriflori. *Calyx* quinquedentatus, dentibus patulis. *Corolla* videtur albida, extus subvillosa. *Stylus* cum stigmate glabro. *Legumen* lineare, compressum, polyspermum, stylo coronatum.

Propter stigma non barbatum et cirrhorum defectum huic generi adiudicavi.

84.

OROBUS SYLVATICUS L. *sp. pl. ed. Willd.* 3.
1076.

O. caule decumbente hirsuto, foliis pinnatis multijugis apice obsolete cirrhosis, foliolis oblongis mucronatis, racemis folia subaequantibus secundis.

O. sylvaticus nostras Rai. synopsis ed. 3. p. 324. * Hudf. fl. angl. 314. Lightf. fl. Scot. 1. 390. * t. 16. (bona) Lam. encycl. 4. 627. * Smith fl. brit. 2. 762. * Decand. fl. franc. 4. 586. *

Vicia cassubica. Oed. fl. dan. 98.

Habitat in Angliae, Scotiae, Hiberniae, Daniae et Galliae montosis sylvaticis.

Quamvis optime descripta sit planta ab auctoribus citatis, cum commutetur tamen a multis, nec ipsi Willdenowio cognita fuerit, addenda sunt, quae magis illustrent.

Era.

E *radice* crassa, lignosa surgunt plures *caules* simplices, pedales aut cubitales, hirsuti, angulati, in terram reclinati, foliosi. *Folia* sessilia, palmata, pinnata, alterna: pedunculus communis hirsutus arista molli seu rudimento cirrhi recti terminatus. *Foliola* fere duodena, oblonga, mucronata, integerrima, petiolata, margine ciliata, subtus nudiuscula, nervosa, obsolete venosa. *Stipulae* semisagittatae, pariter hirsutae. *Racemi* pedunculati, alterni, axillares, folio breviores vel subaequales, hirsuti. *Flores* secundi, breviter pedunculati. *Calyx* urceolatus, quinquedentatus, hirsutus, dentibus superioribus profundioribus, brevioribus. *Corolla* rubens, vexillum purpureo-coeruleum. *Legumen* ovatum, subpollicare, glabrum, subtrispermum.

Fl. dan. icon simillima quidem, neque, quod Willdenowius queritur, glabritiem partium video in exemplari meo picto florum danicae, quod ex munificentia Regis Daniae accepi, sed hirsuties partium bene expressa est. Monendum tamen in icone ea, quod folia sint impari-pinnata, haud cirrhi rudimento, sed foliolo terminata, praeterea foliola vere lanceolata, non oblonga, apice rotundata. Multo melior est icon Lightfootii l. c.

85.

VICIA CASSUBICA L. *sp. pl. ed. Willd.* 3. 1096.

V. pedunculis multifloris folio brevioribus, foliolis oblongis mucronulatis subpubescentibus, stipulis semisagittatis integerrimis.

Vicia multiflora cassubica. Pluken. t. 72. f. 2.

V. multiflora Pollich. palat. n. 683.*
(sed legumina habet monosperma.)

Vicia Gerard. provinc. tab. 19. p. 497.

V. militans Crantz austr. 388. t. 1. f. 2.

V. *Gerardi* Jacqu. austr. 3. t. 219.

Decand. fl. franc. 4. 591.

V. *castubica* Sturm fl. 31.

Habitat in sylvis editioribus Germaniae et Galliae.

A priori, cui simillima, differt: 1. caulibus erectis subramosis; 2. pube tenui partium plerarumque, quae in petiolis conspicua, in foliis nonnisi ciliis tenuissimis apparet: folia enim et calyces glabri; 3. cirrho foliorum trifido flexuoso; 4. foliis magis rotundatis, mucrone tenuiori et breviori.

86.

VICIA ABBREVIATA FISCH. *in lit.*

V. pedunculis multifloris, folio impari-pinnato brevioribus, foliolis oblongis utrinque rotundatis mucronulatis subpubescentibus, stipulis obsoletis.

V. *castubica* Marsch. Bieb. fl. cauc. 2. 158.

Ad sylvarum margines in Caucaso.

Simillima priori, differt: 1. caule stricto, non flexuoso, glaberrimo; 2. stipulis minutissimis, semisagittatis; 3. foliis non cirrhiferis, sed impari-pinnatis; 4. calycibus villosis.

87.

VICIA GRACILIS LOISEL. *fl. gall.*

V. pedunculis subunifloris folio longioribus aristatis, foliolis linearibus cuspidatis, stipulis semisagittatis integris, leguminibus glabris subhexaspermis.

Ervum gracile Decand. catal. hort. monspel. 109.

Habitat inter segetes Germaniae et Galliae.

Herba pedalis aut cubitalis, facie Ervi tetraspermi. Caulis erectus, angulatus, glaber, seu pu-

be tenuissima tectus. *Folia* pinnata, cirrhifera, triiuga: *foliola* linearia, integerrima, cuspidata, pube tenuissima ciliata. *Cirrho* indivisi, torti. *Stipulae* semisagittatae, cuspidatae. *Pedunculi* axillares, folio longiores, tenuissime pubescentes, uni- aut biflori, aristula terminati. *Calyx* urceolatus, quinquedentatus, dentibus superioribus brevioribus, profundioribus. *Corolla* albida, vexillo coeruleo. *Stigma* barbatum. *Legumen* plano-compressum, hexaspermum.

Ervum tetraspermum simillimum differt 1. foliolis non cuspidatis, sed apice obtusis mucronatis; 2. pedunculis capillaribus; 3. calyce multo maiori, ut carinam saltem aequet; 4. leguminibus constanter tetraspermis.

88.

TRIFOLII ALPINI

varietatem ex Italia possideo foliolis mucronato-ferrulatis, capitulis magis contractis multifloris. Varietatem, nec peculiarem speciem esse, inde efficio, quod in vulgaris *Tr. alpini* foliis video vestigia marginis ferrati. Venae enim marginem tendentes prominulae speciem subserrati marginis efficiunt. A primo inde huius plantae descriptore et delineatore, Pona desc. mont. baldi, p. 84. ad ultimum usque, Sturmium flor. 15. nemo id memoravit aut icone expressit.

89.

TRIFOLIUM STRICTUM L. *sp. pl. ed. Willd.* 3. 1358.

Tr. capitulis subrotundis pedunculatis terminalibus, leguminibus dispermis, calycibus subulatis patulis glabris corolla brevioribus, foliolis lanceolatis obtusiusculis serrulatis, stipulis rhombeis obtusis glanduloso-denticulatis.

Trifolium pratense annuum,
Michel. nov. gen. p. 29. tab. 25. f. 7.

Tr. strictum Kit. plant. hung. 1. t. 37.
Decand. fl. franc. 4. 520.

Habitat in pratis et pascuis Hetruriae, Arragoniae, Pannoniae et Galliae.

Caulis digitalis, spithameus, glaber, subsimplex. *Folia* petiolata, ternata, lanceolata, obtusiuscula, argute serrulata, venoso-striata. *Stipulae* latae, rhombeae, obtusae, membranaceae, margine viridi striato, glanduloso-denticulatae. *Pedunculi* terminales, glabri, biunciales. *Capitulum* subrotundum, glabrum. *Calyx* dentibus subulatis, patulis, corolla parum brevioribus, post anthesin reflexis. *Corolla* albido-rubicunda, vexillo elongato. *Legumen* glabrum, ovatum, stylo persistente uncinato coronatum, dispermium.

90.

TRIFOLIUM PARVIFLORUM EHREN. *Beitr.* VII.
165.

Tr. capitulis subrotundis axillaribus pedunculatis, calycibus trinerviis recurvis corolla longioribus, foliolis obovatis serrulatis, stipulis ovato-subulatis integerrimis.

Tr. strictum Roth fl. germ. I. 313. II.
2. 197. * Schreb. in Sturm. fl. 15.
Spreng. fl. hal. n. 831. mant. 1. n. 41.

Tr. parviflorum Marsch. Bieb. fl.
cauc. 2. 218. Kitaib. pl. hung. 3. 26.
Besser fl. galic. 2. 123.

Habitat in collibus aridis prope Halam, in Pannonia et ad fluvium Terek.

Differentia huius speciei versatur 1. in calycis dentibus multo latioribus trinerviis semper recurvis, etiam in anthesi, semper corolla longioribus; 2. in foliolis obovatis, non lanceolatis; 3. in pedun-

culis non terminalibus, sed axillaribus; 4. in stipulis integerrimis longo acumine subulato terminatis.

91.

LACTUCA WALLROTHII SPER.

L. foliis radicalibus runcinatis, caulinis linearibus sagittatis acuminatis carina nudis margine scabris integerrimis, calycibus subsessilibus.

Habitat ad vias prope Halam. Wallroth.

Planta dodrantalis. *Radix* lignosa, fibrosa. *Caules* plures ex una radice, simplices, adscendentes, teretes, glabri, pallidi. *Folia* radicalia runcinata, laciniis omnibus acutis; caulina sessilia, sagittata, linearia, nervo valido albido percursa, erecto-patentia, acuminata, integerrima, margine scabra, carina nuda, pollicem longa, lineam fere lata. *Calyces* alternatim sessiles, remoti, cylindrici, fusci, squamis imbricatis, obtusiusculis. *Corollulae* lingulatae, flavae, denae fere in quovis calyce. *Pappus* simplex, stipitatus. *Receptaculum* nudum.

Lactuca saligna, quae proxima, differt foliis carina aculeatis, radicalibus pinnatifidis.

L. segufiana Balb. differt foliis latioribus, lanceolato-linearibus enerviis, et ramis laxis unifloris. Eodem modo et differt *L. tenerrima* Pourret apud Willd. spec. pl. 3. 1529.

92.

CREPIS CERNUA TENOR. in lit.

Cr. foliis radicalibus obovatis dentatis sublyratis, caulinis amplexicaulibus sagittatis profunde dentatis, calycibus cernuis pedunculisque glabris.

Habitat in Calabria.

Planta pedalis. *Radix* simplex, fusiformis, an-

nua. *Folia* radicalia obovata, utrinque glabra, profunde dentata, nonnulla lyrata, in petiolum decurrentia, pollicem longa, semipollicem lata: caulina amplexicaulia, profunde dentata, basi auriculis divaricatis acutis instructa. *Caulis* ramosus, glaberrimus. *Pedunculi* uniflori, foliolis linearibus, squamaeformibus praediti. *Anthodium* subimbricatum, calyculatum, ante anthesin inaequum, dein viride, glaberrimum, post anthesin squamulae subturgidae. *Calyculus* brevissimus, squamis subulatis subpatentibus. *Corollulae* luteae. *Pappus* simplex capillaris. *Receptaculum* nudum.

93.

CREPIS ADONIS SPÆ.

Cr. foliis pinnatis, foliolis linearibus multifidis glanduloso-pilosis, caule stricto calycibusque tomentosis.

Behrnia chondrilloides Sieber.

Habitat ad Tergestum.

Planta pedalis, cubitalis. *Folia* pleraque radicalia, caulina bina aut terna, omnia pinnata, radicalia petiolata, caulina sessilia, faciei singularis, quam in paucis compositis observamus: foliola linearia, flexuosa, integerrima, cuspidata, bi-trimultifida, glandulis pedicellatis flavis sparsis obsita. *Caulis* strictus, inferne glanduloso-hispidus, superne tomentosus, aphyllus. *Calyces* subcorymbosi, albo-tomentosi: *calyculus* appressus. *Corollulae* luteae. *Pappus* simplex capillaris. *Receptaculum* nudum.

94.

CARDUUS MACROPTERUS FISCH. *in lit.*

C. foliis decurrentibus pinnatifidis inermibus subtus tomentosis, laciniis linearibus integerrimis divergentibus, pedunculis corymbosis calycibusque reflexis nudis.

Habitat in Sibiria.

Accedit quidem ad *C. pycnocephalum*: hic vero abunde diversus foliis sinuatis pubescentibus spinulosis, pedunculis tomentosis, calycisque dentibus erectis. Cf. *Barrel.* ic. 417. quae bene exprimit habitum *C. pycnocephali*, sed alienissima a nostro.

C. polyclonos Willd. differt foliorum laciniiis erectis, foliis non decurrentibus, calycibus et pedunculis valde tomentosis. Cf. *Gmel.* lib. 2. t. 16.

95.

CONYZA TENORII SPR.

C. suffruticosa, foliis lineari-lanceolatis subundulatis, subtus niveo-tomentosis, squamis calycinis obtusis appressis.

Conyza saxatilis Tenor.

Habitat in insula Capri.

Planta spithamea. *Caulis* suffruticosus, ascendens, niveo-tomentosus. *Folia* sessilia, conferta, lineari-lanceolata, acutiuscula, subundulata, supra sublanata, subtus niveo-tomentosa, erecto-patentia. *Pedunculi* terminales, aphylli, tomentosi, uniflori, stricti. *Calyx* fusco-luteus, glaber, squamis imbricatis, oblongis, obtusis, appressis.

Conyza saxatilis L. differt: 1. foliis linearibus obsoletissime denticulatis; 2. squamis calycinis acutis scariosis patulis. *Helichrysum saxatile* Bocc. mus. t. 104. bene hanc exprimit.

Conyza rupestris L. nostrae maxime affinis differt solummodo foliis spathulatis subdentatis utrinque albo-tomentosis. Cetero pariter obtusas habet squamas calycinas appressasque.

Conyza sordida L., cuius nomine *C. saxatilem* e Neapoli accepi, maxime diversa foliis linea-

ribus angustissimis margine revolutis, pedunculis etiam trifloris, calycibus denique ovatis multo minoribus. Hanc bene exprimit Barrel. ic. 368.

96.

SENECIO ARTEMISIAEFOLIUS PERS. *syn.* 2.
435.

S. corollis radiantibus, foliis bipinnato-multifidis utrinque glabris, laciniis linearibus subcarnosis, pedunculis multifloris corymbosis, radio calycem aequante.

Achillea montana, artemisiae tenuifoliae facie. Lob. adv. 333.

Ageratum ferulaceum. Dalechamp hist. lugd. 1184. (ic. bona) I. Bauh. hist. III. 1. 152.

Jacobaea foliis ferulaceis, flore minore. Tournef. inst. 486. et fl. parisi. 474. confundit cum *S. abrotanifolio*.

Senecio foliis decompositis. Guettard. obs. 360.

S. abrotanifolius Gouan. hort. monsp. 440. Thuill. fl. parisi. II. 1. 431.

S. tenuifolius Decand. fl. franc. 4. 164. Poiret enc. 7. 95. confundit cum *S. tenuifolio* et *abrotanifolio*.

Habitat per totam Galliam.

Planta cubitalis undequaque glabra. Caulis teres, ramosus. Folia sessilia vel semiamplexicaulia, bipinnato-multifida, utrinque glabra; lacinae lineares, carnosae, subdivaricatae: folia superiora basi auriculis linearibus erectis instructa. Pedunculi corymbosi, glabri, foliolis minoribus praediti. Calyces ovati, glabri, subcalyculati, squamis ovatis concavis, flavidis, apice intactis. Corollulae radii expansae discique flavae. Pappus simplex capillaris. Receptaculum nudum.

97.

SENECIO ABROTANIFOLIUS L. *spec. pl. ed.*
Willd. 3. 1995.

S. corollis radiantibus, foliis pinnato-multifidis utrinque glabris laciniis planis acutis, pedunculis terminalibus subbifloris, radio calycem excedente.

Chrysanthemum alpinum H. Clus. hist. 1. p. 334. Gerard emac. 744.

Solidago foliis vaginosis Hall. helv. n. 71.

Senecio abrotanifolius Jacqu. vindob. p. 288. * Scop. carn. n. 1073. Allion. pedem. n. 729.

Habitat in locis alpinis Germaniae, Helvetiae et Galliae.

Magnopere differt a priori, quocum commutatur a **C. Bauhino** pin. 134. **Tabernaemontano** ed. Hier. Bauh. p. 372. **Tournefortio** inst. 486. et fl. parif. 474., **Linnaeo**, **Willdenowio**, **Rothio** fl. germ. II. 339. et aliis. Licet minor statura, facies tamen speciosior, ob folia nitida floresque magnos aureos,

SENECIO TENUIFOLIUS MURR.

S. corollis radiantibus, foliis pinnatifidis sub-revolutis subtus cauleque pubescentibus, laciniis linearibus subincisis, pedunculis corymbosis multifloris lanatis, radio calycem aequante.

Iacobaea Senecionis folio incano perennis. Rai. syn. ed. 3. p. 177.

Senecio erucaefolius Hudf. fl. angl. 366. excl. syn. Bauh. et Rupp. Curt. fl. lond. n. 50.

S. abrotanifolius Wohlleb, suppl. ad fl. hal. 37.

S. tenuifolius Jacqu. austr. t. 273.
Murr. syst. veg. 14. p. 758. Smith
brit. 2. 884. Spreng. fl. hal. n. 970.

Notis indicatis satis diversus, licet cum *S. artemisiaefolio* a Decandollio et Poiréto commutetur.

99.

CINERARIA FORSTERI SPR.

C. caule fruticoso, foliis subrotundis angulato-dentatis basi cuneatis subtus lanatis, petiolis alatis basi nudis, corymbo terminali.

Habitat in nova Caledonia. Sine nomine in herbario Forsteri inventa nusquam descripta est.

Ramos habeo sublignosos, angulatos, inferne glabros, superne lanatos. *Petiolis* alternis, pollicares, patentes, alati, lanati, basi non auriti. *Folia* subrotundo-reniformia, ambitu grosse dentato subangulato, basi cuneata, supra viridia, subtus lanata. *Corymbi* terminales pedunculati: pedunculi pariter lanati. *Calyx* polyphyllus, foliolis oblongis radio parum brevioribus. *Floris* colorem distinguere nequeo.

Cineraria Tussilaginis Herit., pro qua alioquin habui, differt foliis cordatis et petiolis basi auritis. *C. praecox* Cav. foliis cordatis acuminatis glabris.

100.

INULA THAPSOIDES SPR.

I. foliis semidecurrentibus oblongis repandis utrinque tomentosis, floribus sessilibus corymbosis.

Patriam nescio. In horto botanico subdiu viget.

Adfinis *Conyzae thapsoidi* Marsch. Bieb. et *verbascifoliae* Willd., sed haec differt foliis petiolatis crenatis, floribus pedunculatis. (*Astero di Rag-*

sa, con foglie di verbasco Zanoni istor. t. 21., quem *Willd.* huc trahit, a *Ventenatio* ad *Buphthalmum flosculosum* reducitur.) *Conyza thapsoides* differt foliis serratis multo magis decurrentibus, pedunculis multifloris et radii corollulis trifidis. Nostra planta vera *Inula*, ob antheras basi serosas, corollulas radii lingulatas, latiores, anthodium squarrosum. *Caulis* et *rami* patentes dense tomentosi. *Folia* oblonga, repanda, utrinque tomentosa pauxillum decurrunt, sed maximam partem rami nudi sunt. *Calyx* a foliis summis fulcitur, hinc sessilis.

101.

CENTAUREA ALTAICA FISCH.

C. squamis calycinis scariosis ovatis, foliis ovatis sessilibus integerrimis utrinque nudis, radicalibus lyratis.

Habitat in Sibiria.

Planta speciosa, pedalis. *Caulis* strictus, uniflorus, glaber, culmi arundinacei crassitie, apice incrassatus. *Folia* radicalia lyrata, acuta, utrinque glabra, venis subtus reticulatis: caulina ovata, acuta, integerrima, sessilia vel semi-amplexicaulia, coriacea, subtus venosa. *Calyx* terminalis, diametri fere bipollicaris, imbricatus: *squamae* ovatae, scariosae, fuscae, marginibus membranaceis, luteis, ciliatis, sublaceris. *Corollulae* roseae.

Adfinis *C. Rhapontica*, sed haec folia habet serrata, subtus tomentosa.

102.

CENTAUREA AURICULATA SPR.

C. squamis calycinis ciliato-serratis ovatis apice coloratis spinulosis, foliis pinnatifidis glabris basi auriculatis, laciniis recurvatis integerrimis mucronatis, caule virgato.

Habitat ad Astracan.

Adfinis quidem *C. virgata* Lam. secundum descriptionem, sed longissime diversa foliis lanceolato-linearibus, superioribus indivisis pubescentibus, non glaberrimis, ciliis denique squamarum multo longioribus.

103.

CENTAUREA SANGUINEA SPR.

C. squamis calycinis ciliato-spinosis lanceolatis, foliis inferioribus subbipinnatifidis utrinque nudis, superioribus oblongis sinuatis auriculatis, pedunculis solitariis lanatis.

Habitat — —

Bella species, quam e seminibus aliarum Centaureae specierum simul nactus sum. *Caulis* diffusus, ramosus; *rami* declinati. *Folia* radicalia et inferiora caulina magna, sesquipedalia, sex pollices lata, pinnatifida, utrinque nuda, laciniis lanceolatis acutis sinuato-pinnatifidis dentatis: *folia* superiora oblonga, auriculis ramos amplexentia, sinuata, subtus sublanuginosa. *Pedunculi* solitarii lanati. *Calyx* mole nucis iuglandis et ultra; squamis scariosis, glaberrimis, fuscis, ciliatis, apice in spinam longam, patentem, rigidam abeunte. *Flores* sanguinei.

104.

MORUS INSULARIS SPR.

M. foliis oblongis triplinerviis integerrimis utrinque glaberrimis, cymis axillaribus.

Habitat in insulis Marchionis de Mendoza; *ωρὺμας* in herbario Forsteri.

Rami teretes, glabri, cortice albido, aspero: sed non tuberculato ut in *Moro mauritiana* Jacqu.: *ramuli* fusci. *Folia* alterna, petiolata, oblonga, triplinervia, venosa, utrinque glaberrima, inte-

gerrima, subcoriacea, basi apiceque attenuata. *Flores* cymosi, pedunculati, axillares, pedunculis petiolo brevioribus. *Calyces* quadripartiti. *Stamina* quatuor. *Femineos* flores non reperio.

105.

POMETIA TERNATA Forst. *prodr.* n. 393.

P. foliis ternatis, racemis simpliciusculis axillaribus. Forst.

Aporetica ternata, Forst. *gen.* n. 66.

Habitat in nova Caledonia.

Arboris rami teretes, fusci, glabri, supra hirsutiusculi. *Petioli* alterni, patentes, rigidi, teretes, hirsutiusculi. *Folia* ternata: foliola ovata, basi subcuneata, subtus venosa, axillis venarum tomentosis, obsolete dentata, obtusa. *Racemi* axillares hirsutiusculi. *Calyx* tetraphyllus, foliolis obtusis ciliatis. *Nectarium* plicatum germen abiens. *Stamina* octo. *Pistillum* bifidum. *Fructus* baccati, gemini, hispidi, atrii.

106.

SALIX TREVIRANII Spr.

S. foliis lanceolatis basi rotundatis serrulatis supra nitidis subtus concoloribus glabris, germinibus subulatis glabris squamas ciliatas villosas aequantibus.

Salix — n. 37. *Treviran.* obs. bot. p. 17.

Habitat circa Bremam.

Frutex plusquam orgyalis: cortice cinereo fusco nitido. *Petioli* alterni, nudi, subbilineares. *Folia* lanceolata, duos pollices longa, quatuor lineas lata, serrulata, basi rotundata, acuta, serrulata, supra nitida, subtus concolora glabra. Folia iuniora subtus sericeo-pubescentia. *Stipulae* semi-ovatae, obtusae, subdenticulatae. *Amenta* cylin-

dracea. *Squamae* lanceolatae cuspidatae, ciliatae, villosae. *Germina* lanceolata subulata glabra aequantia.

Salix triandra adfinis, sed folia subtus glauca, germina tuberculata, squamae amenti subciliatae, germina longius pedicellata et stigmata sessilia. *S. Villarsiana* recedit foliis ellipticis subtus glaucis, germinibus ovatis et stigmatibus sessilibus.

107.

SALIX OVATA SPR.

S. foliis ovatis basi inaequalibus serratis ciliatis subtus glaucescentibus, petiolis ramulisque incanis, germinibus lanceolato-linearibus glabris.

S. cotinifolia Smith. Schleich.

Habitat in Helvetia.

Rami glabri, cortice fusco. *Petiolis* alterni, incano-pubescentes. *Folia* ovata, basi inaequaliter rotundata, serrata, ciliata, obtusiuscula, subtus glaucescentia. *Stipulae* deciduae, ovatae, ciliatae. *Amenta* coetanea, ovata, subsessilia. *Germina* lanceolato-linearia, stylo lineari: iuniora sericeo-pubescentia, adultiora glabra.

S. cotinifolia Smith., cuius nomine accipi, differt foliis orbiculatis subtus germinibusque villosis. *S. phylicifolia* L. proxima, sed differt foliis oblongis acuminatis undulatis; *S. Wulfeniana* Willd. germinibus ovatis.

108.

ANTIDESMA ACIDUM RETZ. obs. 5, 30.

A. foliis ellipticis obtusiusculis utrinque nudis, spicis aggregatis axillaribus folio brevioribus.

Habitat in litore Coromandel.

Ramum mihi largitus est *Rottlerus* florentem masculum, cortice cinereo. *Folia* alterna petiolata, ovalia, obtusa, nonnulla oblonga, acutiuscula, utrinque glabra, subtus venosa, nervo medio villosa. *Spicae* cylindricae, aggregatae, ternae aut quaternae, axillares, folio breviores. *Calyx* pentaphyllus, foliolis concavis, villosis, ciliatis. *Stamina* quinque. *Antherae* ovatae, profunde bifidae.

Haec quidem species cum *A. zeylanico* Lam. et ipso *A. alexiterio* L., quod ex horto Kewensi nactus sum, facile coniungi posset, si vivas examinare licuerit. Ipsum nomen genericum ineptum, cum *Anti-desma* haud *contra-venenum*, sed poëtice *contra-vinculum* significet. Cf. *Burm. thes. zeyl.* p. 22.

109.

GRISELINIA LUCIDA Forst. *prodr.* n. 401.

Scopolia lucida, Forst. *gen.* t. 70.

Habitat in nova Zeelandia.

Ramum habeo florentem, cortice fusco-olivaceo. *Folia* petiolata, oblonga, coriacea, basi inaequalia, hinc attenuata, inde rotundata, integerrima, obtusa, utrinque glabra, supra nitida, subtus opaca, venosa, spithamam fere longa, palmum lata. *Panicula* terminalis, aphylla: rami divergentes, bractea suffulti, pedunculis subtrifidis. *Flores* masculi femineis interpositi: illorum *calyx* pentaphyllus, rotatus. *Stamina* 5 calyce parum longiora: *Antherae* quadriloculares. *Femineus calyx* quinquedentatus: *Styli* tres lanceolati. *Fructus* trigonus, trispermus videtur.

Hinc potius ad cl. XXI. relegandum genus et in *Tricoccis* ponendum. Locus ei erit adsignandus inter *Crotonopsis* Michaux. et *Polychroam* Loureir.

JUNGERMANNIA SCHULTZII SPH.

J. foliis amphigastriisque trifidis incurvis imbricatis, laciniis linearibus obtusiusculis, caulibus erectis teretibus dichotomis.

In turfosis et ericetis prope Neobrandenburgum in ducatu Megapolitano invenit Schultzius.

Proxime accedit *I. trichophylla*, sed diversa foliis patulis laciniis capillaribus. Habitu etiam nostra recedit, cum caules articulata vel nodosam faciem exhibeant.

ARTHONIA SAXORUM SPH.

A. crusta obsoleta tartarea cinerascens, apotheciis confertis minutis tumidulis atris.

In calcarea rupe ad Bremam invenit Schwie.

Spilomati Ach. adnumeranda esset, ni distingueretur crusta ab apotheciis. *Tubercula* minuta, aperta, atra, irregularia, crusta tenuissima cinerascens cincta, e lapidis superficie emergunt.

FUCUS CRINITUS GMEL. *hist. fuc. p. 160. tab. 18. f. 2.*

F. fronde cartilaginea compressa decomposita, ramis divergentibus varie tortis tuberculatis demum planis linearibus.

Habitat in mari Kamtschatico.

Stirps cartilaginea, glaberrima, rubens pallida, ramulifera. *Rami* compressi, divergentes, varie torti, ramulorum rudimentis undique obsiti, qui demum plani lineares fiunt. *Nervum*, quem negat *Gmelinus*, omnino invenio, plenum vesiculis duplici membrana cinctis. Esset igitur *Neurocarpus Linkii*? Cf. *Schraders neues Journ.* 3, 8.

Proxi-

Proximus *Fucus norvegicus* Turn. fuc. p. 222., sed hic est *Agarum Linkii*, et icon *Gunner. fl. norv. 2. t. 3. f. 4.* abunde differt.

113.

FUCUS CRISTATUS LINK. *mscpt.*

F. fronde membranacea ramosissima bipinnata, ramis linearibus, ramulis fastigiatis tenuissime divis.

Habitat in fucis maioribus. *Mertens.*

Stirps digitalis, fulca, membranacea, linearis, bipinnata ramosissima. *Rami* alterni, patentes, recti, pinnati, lineares: *ramuli* ultimi fastigiati, tenuissime divisi subcristati. *Fructus* nullos invenio, ni tubercula adsint in ramis lateralibus, unde *Sphaerococcus* Stackhous. esset.

114.

CONFERVA ATRA HUDS. *fl. angl. p. 597.*

C. (*Poly Sperma* Vauch.) geniculata ramosissima atropurpurea, ramis subfasciculatis, articulis cylindricis, geniculis tumidis hirsutis.

C. fontana nodosa lubrica, filamentis tenuissimis nigris. *Dillen. hist. musc. p. 39. tab. 7. f. 46.*

C. atra *Dillwyn* *Conferv. t. 11. Roth. catal. 3. 306. 307.*

In fontibus Monae insulae primus invenit *S. Brewer*, a quo habuit *Dillenius*: dein et prope *Martin* in comitatu Surreiensi *Hudsonius*: demum prope *Yarmouth Daws*. *Turnerus*, a quo habet *Rothius*, qui cum elegantissimam hanc speciem l. c. uberrime descripsit, supersedeo adumbrationi. Rarissimam habent hanc confervam Angli, nec ulli in Germania ante me inventa est. Equidem cum *Wallrothio*, adolescente ornatissimo, co-

piose inveni in puteis pagi Lodersleben prope Querfurt. Jul. 1812.

115.

MERULIUS OTTONIS SPR.

M. purpureus subgregarius, pileo infundibuliformi subinciso in stipitem solidum decurrente.

Habitat in pineto inter Kaufungen et Waldenburg in Saxonia, ubi inveni Sept. 1812.

Fungus speciosus, digiti fere altitudine. *Stipes* solidus pallide purpureus expanditur in pileum infundibuliformem eleganter undique purpureum, incisum, hymenio extus plicato-venuloso subpallidente.

Dixi in honorem amici Ottonis, V. D. M. Kaufungensis, solertissimi fungorum indagatoris.

116.

SOLENARIUM BYSSOIDEUM SPR.

In cortice putrido ex America boreali.

Char. gener. Solenarii. Stirps byssoidea. Thallus ramosus radiatus intus capillaceus. Differt *Rhizomorpha*, quod extus crustacea, intus floccosa sit. Cf. Link in Berl. Mag. 3, 22. In stromate byssoideo, atro, e capillis implexis constructo, nidulantur rami e centro radiatim excurrentes, ramosi, glabri, supra canaliculati, prostrati: intus capillis farcti.

Nomen a voce σωλήν, canaliculus.

Bei dem Verleger dieser Schrift find von dem Herrn Professor Sprengel folgende botanische und medicinische Schriften auf eigene Kosten gedruckt.

Sprengel, C., Anleitung zur Kenntniß der Gewächse in Briefen. 3 Bde. gr. 8. mit 18 illum. Kupfertafeln 7 Thlr. 12 Gr.

— Desselben Werkes 3ter Bd. apart. Die kryptogamischen Gewächse, mit 10 Kupfertafeln. illum. 3 Thlr. 12 Gr., schwarz 2 Thlr. 12 Gr.

— Flora Halensis. 8. mit 12 Kupfertafeln. Druckpapier 1 Thlr. 18 Gr. Schreibpapier 1 Thlr. 22 Gr. holländ. Papier 2 Thlr. 8 Gr.

— Mantissa prima ad flor. Halens. Druckpapier 5 Gr. Schreibpapier 6 Gr.

— — secunda. Druckpapier 4 Gr. Schreibpapier 5 Gr.

— der botanische Garten der Universität Halle mit einem Grundriß. gr. 8. 14 Gr.

— erster Nachtrag 4 Gr.

— Geschichte der Chirurgie. 1ster Theil. Druckpap. 1 Thlr. 18 Gr. Schreibpap. 2 Thlr. 4 Gr.

— über die Natur und den Bau der Gewächse mit 14 Kupfertaf. gr. 8. Druckpap. 4 Thlr. 12 Gr. holländ. Papier 6 Thlr. Schweizer Velinpapier 7 Thlr. 16 Gr.

Linnaei Philosophia botanica. Editio quarta, edita a C. Sprengel. mit 9 Kupfertaf. Druckpap. 2 Thlr. 8 Gr. Schreibpap. 2 Thlr. 22 Gr.

Barthez, P. J., neue Mechanik der willkührlichen Bewegungen der Menschen und Thiere, aus dem Franz. übersetzt von Curt Sprengel. gr. 8. 1 Thlr. 8 Gr.

Wer sich deshalb unmittelbar an den Verleger wendet, kann einen bedeutenden Rabatt erwarten.

An neuen medic. und naturhist. Werken
erschien im Jahre 1812:

Senff, G. Fr., Lehrbuch der Hebammenkunst.
33 Bogen. gr. 8. mit 12 Kupferplatten.
Druckpap. 1 Thlr. 12 Gr. Schreibpap. 3 Thlr.

Derfelbe über Vervollkommnung der Geburtshülfe
von Seiten des Staats. gr. 8. mit 1 Kupfer-
tafel. 16 Gr.

Ahrens, Fauna insectorum Europae, fasc. 1. et 2.
Jedes Heft von 25 Kupfertafeln. 1 Thlr.

Von letztern erscheint vierteljährlich ein Heft.

Sprengel, Kurt,

Plantarum minus cognitarum pugillus

Bd.: 1

Halae (1813)

Phyt. 670 b-1

urn:nbn:de:bvb:12-bsb10303397-5